

II. STRATEGICKÁ ZPRÁVA

České republiky pro programové období

2007–2013

Příloha č. 13

**PŘÍSPĚNÍ PROGRAMŮ POLITIKY SOUDRŽNOSTI
K NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ NÁRODNÍHO PLÁNU REFORM**

prosinec 2012

Seznam tabulek:

Tabulka 1	Porovnání reformního opatření 2 NPR s NSRR/operačními programy 2007–13.....	6
Tabulka 2	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 2 NPR - reformní cíl 2.1 a 2.2.....	8
Tabulka 3	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 2 NPR - cíl 2.3.....	10
Tabulka 4	Porovnání reformního opatření 3 NPR s NSRR/operačními programy 2007-13	13
Tabulka 5	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 3 NPR – reformní cíle 3.1, 3.2.....	15
Tabulka 6	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 3 NPR – reformní cíl 3.3	17
Tabulka 7	Porovnání reformního opatření 4 NPR s NSRR/operačními programy 2007-13	18
Tabulka 8	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 4 NPR – reformní cíl 4.2	20
Tabulka 9	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 4 NPR – reformní cíl 4.3	21
Tabulka 10	Porovnání reformního opatření 5 NPR s NSRR/operačními programy 2007–13.....	22
Tabulka 11	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 5 NPR – reformní cíl 5.1	24
Tabulka 12	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 5 NPR – reformní cíl 5.2	25
Tabulka 13	Porovnání reformního opatření 6 NPR s NSRR/operačními programy 2007-13	26
Tabulka 14	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 6 NPR – reformní cíl 6.1, 6.2.....	28
Tabulka 15	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 6 NPR – reformní cíl 6.3	29
Tabulka 16	Porovnání reformního opatření 7 NPR s NSRR/operačními programy 2007-13	31
Tabulka 17	Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 7 NPR – reformní cíl 7.1	32
Tabulka 18	Vazby mezi cíli Strategie Evropa 2020, strategickými cíli NSRR a jednotlivými operačními programy 2007–13	35

Seznam zkratk:

APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
AV ČR	Akademie věd České republiky
BRIC	Brazílie, Rusko, Indie, Čína (skupina rychle rostoucích zemí)
ČDDD	Čistý disponibilní důchod domácností
ČNB	Česká národní banka
ČOV	Čistírna odpadních vod
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
GCI	Global Competitiveness Index
HDP	Hrubý domácí produkt
HPH	Hrubá přidaná hodnota
ICT	Informační a komunikační technologie
IOP	Integrovaný operační program
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Malé a střední podniky
MŠ	Mateřská škola
NPR	Národní plán reforem
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
OP D	Operační program Doprava
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PA	Operační program Praha Adaptabilita
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP PK	Operační program Praha Konkurenceschopnost
OP VaVpl	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
oskm	Osobokilometry
PH	Přidaná hodnota
PO	Prioritní osa
PPS	Purchasing power parity (parita kupní síly)
PZI	Přímé zahraniční investice

ROP	Regionální operační program
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
tkm	Tunokilometry
VaV	Výzkum a vývoj
VŠ	Vysoká škola
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil
WEF	World Economic Forum
ZP	Zpracovatelský průmysl
ZŠ	Základní škola
ŽoP	Žádost o platbu
ŽP	Životní prostředí

PŘÍSPĚNÍ PROGRAMŮ POLITIKY SOUDRŽNOSTI K NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ NÁRODNÍHO PLÁNU REFORMEM

Současný Národní plán reformem (NPR) má odlišnou strukturu oproti NPR do roku 2007. Ke změně struktury došlo jednak po organizační stránce, ale částečně také po obsahové stránce. Stávající podoba Národního plánu reformem je koncipována do sedmi tematických okruhů – reformních opatření, která jsou dále rozčleněna na jednotlivé reformní cíle a priority. Reformní opatření aktuálního NPR 2012 jsou v rámci přípravy na programové období politiky soudržnosti EU 2014+ zaměřena na cíle nových priorit a směřují k naplnění cílů Strategie Evropa 2020.

Národní strategický referenční rámec ČR 2007–2013 (NSRR) má celkem čtyři strategické cíle, které jsou naplňovány intervencemi jednotlivých operačních programů (OP). V následujících podkapitolách je provedeno zhodnocení vazeb mezi strategickými cíli NSRR a reformními opatřeními / cíli NPR. Smyslem je nalézt vazbu / soulad mezi jednotlivými intervencemi OP a NPR. Vazba mezi intervencemi a NPR je zhodnocena jednak podle proplacených finančních prostředků OP v jednotlivých oblastech podpory a dále podle naplnění indikátorů OP.

Vazba mezi intervencemi OP a cíli NPR je hodnocena z věcného hlediska na úrovni oblastí podpory operačních programů a na úrovni priorit (nejnižší úroveň) NPR, a to podle jejich popisu v programových dokumentech. Hodnocení skutečného příspěvku by bylo možné jen na úrovni projektů zhodnocením každého projektu či skupiny projektů a jejich vztahu k cílům NPR. Je tomu tak proto, že oblasti podpory jsou v OP stále ještě příliš široce vymezeny a obsahují rozličné možnosti intervencí, z nichž některé jsou řídicími orgány využívány více než jiné. Toto zhodnocení na úrovni projektů, přestože by mohlo přinést některé zajímavé výsledky, je časově i finančně velice náročné a pro účely Strategické zprávy 2012 není potřebné ani možné.

Hodnocení podle finančního příspěvku je provedeno podle objemu prostředků, proplacených příjemcům¹. Tyto prostředky představují skutečně vydané peníze a v hodnocení se má za to, že vydání prostředků znamená, že intervence byla skutečně realizována, bez ohledu na to, kdy a zdali bude proplacena Evropskou komisí. V případě, kdy jedna oblast podpory přispívá k naplňování více priorit či dokonce více reformních cílů NPR jsou finanční prostředky uváděny vždy za celou oblast podpory, protože odlišit míru příspěví jedné oblasti podpory k různým prioritám NPR by bylo možné pouze na úrovni projektů. Uvedený přístup znamená, že finanční prostředky jedné oblasti podpory jsou v některých případech započítány vícenásobně, současně ke dvěma nebo i více prioritám NPR.

Účelnost a úspěšnost intervencí, tedy míra příspěvku intervencí NSRR k naplnění cílů NPR jsou nepřímým způsobem posuzovány podle hodnot indikátorů, kterých bylo dosaženo v jednotlivých operačních programech. Ty byly vybrány podle toho, aby byly dostupné v monitorovacím systému a současně aby reprezentovaly co nejlépe věcnou podstatu intervencí realizovaných z operačních programů a věcnou povahu cílů NPR. Hodnocení dosažených výsledků v kombinaci s množstvím vynaložených finančních prostředků přehledně a strukturovaně ukazuje, které intervence kohezí politiky jsou úspěšné z pohledu cílů NPR, které méně a které z různých důvodů k realizaci cílů NPR přispívají málo či vůbec.

---

¹ **Prostředky proplacené příjemcům** - objem finančních prostředků proplacených na účty příjemců po ukončení realizace projektu nebo jeho části (u etapového projektu). Do proplacených prostředků jsou započítávány také zálohové platby (předfinancování) v případě ex-ante financování. Finanční prostředky se proplácí na základě žádosti o platbu. Tato definice pochází z Měsíční monitorovací zprávy – červen 2012.

Hodnocení příspěvku NSRR k cílům NPR je rozděleno podle reformních opatření NPR. To znamená, že pro každé reformní opatření NPR jsou určeny OP a jejich oblasti podpory, které přispívají k realizaci příslušných priorit NPR a jsou pro ně dále identifikovány finanční prostředky a příslušné ukazatele, a to s důrazem, ale ne výlučně, na ukazatele výsledku.

I. Konsolidace veřejných financí

Toto reformní opatření je zaměřeno na organizační, legislativní a reformní činnosti v oblasti daňového systému, zdravotnictví, veřejné správy. Určité vazby na NSRR a oblasti podpory v rámci politiky soudržnosti lze najít u reformního cíle 1.4 Efektivní veřejná správa a boj s korupcí. Reformní priority v této oblasti jsou zaměřeny zkvalitnění veřejné správy a v důsledku budou mít určitý dopad také na zvýšení efektivity veřejné správy. Tímto tématem se zabývá Integrovaný OP a OP Lidské zdroje a zaměstnanost, avšak není zde přímá vazba a dopad oblastí podpory operačních programů k naplnění priority 1.4 NPR.

II. Fungující trh práce a sociální systém jako předpoklad konkurenceschopné ekonomiky

Druhé reformní opatření NPR věnuje pozornost trhu práce a s ním související oblasti boje proti chudobě. Reformní cíle se zaměřují na řešení strukturálních problémů na trhu práce, zvyšování zaměstnanosti a aktivní politiky na trhu práce. NPR zdůrazňuje potřebu inovovat politiku zaměstnanosti, zajistit slučitelnost profesních a rodinných rolí, řešit problematiku nezaměstnanosti mladých a starších osob, zdravotně postižených, posilovat mobilitu především kvalifikovaných pracovníků včetně zahraničních. Poslední významnou oblastí, které je v tomto opatření NPR věnována pozornost, je problematika chudoby a sociálního vyloučení.

K realizaci tohoto reformního opatření NPR přispívá Strategický cíl NSRR Otevřená, flexibilní a soudržná společnost prostřednictvím dvou dílčích priorit – Zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a Posilování sociální soudržnosti.

Tabulka 1 Porovnání reformního opatření 2 NPR s NSRR/operačními programy 2007–13

	Reformní cíle/priority	Oblast podpory	Prostředky proplacené příjemcům (mil. Kč)
SC 2 NSRR - Otevřená, flexibilní a soudržná společnost	2.1 Moderní sociální systém a pracovní právo	OP LZZ	155,8
	2.1.1 Komplexní reforma sociální politiky zaměřená na zvýšení růstu a zaměstnanosti	-	-
	2.1.2 Zefektivnění zprostředkování práce	OP LZZ 2.2	155,8
	2.2 Integrace na trhu práce	OP LZZ, OP PA	18 558,9
	2.2.1 Opatření v oblasti rodinné politiky	OP LZZ 3.4 OP PA 2.1	955,5
	2.2.2 Inovativní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti	OP LZZ 1.1, 1.2, 2.1 OP PA 1.1	13 242,3
	2.2.3 Podpora zaměstnávání mladých lidí	OP LZZ 2.1, 3.1, 3.3	12 305,8
	2.2.4 Začleňování osob se zdravotním postižením na trh práce	OP LZZ 3.1, 3.3 OP PA 2.1	5 708,7
	2.2.5 Podpora mobility kvalifikovaných pracovníků včetně těch ze zahraničí	OP LZZ 1.1	5 381,1

Reformní cíle/priority		Oblast podpory	Prostředky proplacené příjemcům (mil. Kč)
SC 2 NSRR - Otevřená, flexibilní a soudržná společnost	2.3 Sociální začleňování a snižování chudoby	OP LZZ, OP VK, IOP, OP PA	7 733,9
	2.3.1 Inkluzivní vzdělávání	OP VK 1.2, 1.4	5 420,1
	2.3.2 Efektivní sociální transfery	-	-
	2.3.3 Sociální začleňování osob se zdravotním postižením	OP LZZ 3.1, 3.3	5 316,6
	2.3.4 Kvalitní sociální služby potřebným	OP LZZ 3.1 IOP 3.1	4 921,0
	2.3.5 Finanční gramotnost	OP VK 1.4	3 222,3
	2.3.6 Sociální začleňování Romů a ostatních vyloučených a ohrožených skupin	OP LZZ 3.2 IOP 3.1, 5.2c OP PA 2.1	2 860,3
	2.3.7 Zkvalitnění systému péče o ohrožené děti	-	-
	2.3.8 Dostupné bydlení	OP LZZ 3.1	4 870,1
	2.3.9 Podpora aktivního stárnutí	OP VK 3.1	0,0
CELKEM	OP LZZ, OP PA IOP, OP VK	26 837,2	

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva, data k 30. 6. 2012

Přehled hlavních projektů, které přispívají k naplnění některé reformní priority druhého reformního opatření NPR (projekty jsou financovány z prostředků ESF – OP Lidské zdroje a zaměstnanost):

- Rozvoj služeb a spolupráce ÚP se zaměstnavateli v měnicích se podmínkách na trhu práce
- Vzdělávejte se pro růst
- Zvýšení efektivity systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením v ČR
- PREGNET – Regionální síť spolupráce v pracovní rehabilitaci
- Podpora transformace sociálních služeb
- Podpora procesů v sociálních službách
- Personální a odborné zajištění realizace politiky zaměstnanosti na ÚP
- Audit Rodina a Zaměstnání
- Sladění práce a rodiny inspirované příklady dobré praxe v Evropě
- DONEZ – Docházka nezaměstnaných

Největší přínos k naplnění reformních cílů a jejich priorit opatření NPR “Fungující trh práce a sociální systém jako předpoklad konkurenceschopné ekonomiky“ má OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Z celkového množství 5 prioritních os a 10 oblastí podpory mají potenciál přispět k naplnění jednotlivých reformních cílů celkem 3 prioritní osy (PO 1-3) a jejich 8 oblastí podpory. Vazba na NPR je čitelná v oblastech vzdělávání, vzdělávání ve firmách, rekvalifikací, profesní mobility a v neposlední řadě v oblasti začleňování znevýhodněných osob, rovnosti příležitostí a spolupráce zaměstnavatelů s odborně profesními institucemi apod.

Nejvíce jsou intervence NSRR prostřednictvím OP zaměřeny na plnění reformních priorit cíle 2.2 Integrace na trhu práce (75,3 % finančních prostředků). Ze zbývajících tří prioritních os naplňuje jiné

reformní opatření pouze prioritní osa 4 Veřejná správa a veřejné služby. Jedná se o čtvrté reformní opatření Podpora podnikání, digitalizace a rozvoj digitálního trhu a jeho cíl 4.3 Zlepšení přístupu k vysokorychlostnímu internetu a rozvoj eGovernmentu.

Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům OP Lidské zdroje a zaměstnanost lze asociovat s intervencemi oblastí podpor, které jsou v souladu s reformním opatřením NPR, celkem 18 911,5 mil. Kč / 733 mil. EUR². Tento objem prostředků představuje 91,7 % prostředků celkově proplacených příjemcům.

Z ostatních operačních programů lze asociovat určitý přínos u operačních programů:

- OP Praha–Adaptabilita (oblast podpory 1.1, 2.1) v oblasti podpory vstupu na trh práce, a to celkem pro 4 reformní cíle. Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům lze spojit s intervencemi oblasti podpory 1.1 a 2.1, které jsou v souladu s cíli tohoto reformního opatření, celkem 1264,1 mil. Kč / 49 mil. EUR tedy cca 65 % z celku.
- Integrovaný OP (oblast podpory 3.1 a 5.2) v oblasti transformace sociálních služeb a v oblasti integrace romské populace – celkový objem proplacených příspěvků v souladu s dvěma reformními cíli 2 113,5 mil. Kč / 81,9 mil. EUR (18,97 % z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům).
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (oblast podpory 1.2, 1.4, 3.1) – přínos je v oblasti inkluzivního vzdělávání a vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti – celkový objem proplacených prostředků, u kterých lze nalézt soulad s reformním opatřením a jeho cíli je 5 420,1 mil. Kč / 210,1 mil. EUR (z celku 22,5 %).

Reformní cíl 2.3.9 Podpora aktivního stárnutí je naplňován především intervencemi OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost v oblasti dalšího vzdělávání (oblast podpory 3.1). Do 30. 6. 2012 nebyly v této oblasti příjemcům proplaceny žádné prostředky.

Tabulka 2 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 2 NPR - reformní cíl 2.1 a 2.2

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ³
OP LZ	074616	Podíl úspěšně podpořených osob ¹⁾	počet %	96,4	128,6
	074100	Počet podpořených osob – celkem ²⁾	počet	459	4,6
	075700	Počet nově vytvořených/inovovaných produktů ²⁾	počet	31	62
	074613	Počet úspěšných absolventů kurzů – celkem ³⁾	počet	169 706	43,4
	070100 CORE 1	Počet nově vytvořených pracovních míst – celkem ³⁾	počet	48 890,7	148,2
	074603	Podíl uchazečů umístěných prostřednictvím APZ	počet %	8,4 ⁴⁾	19,5
	074100	Počet podpořených osob – celkem ⁵⁾	počet	479 667	159,9
	074105	Počet podpořených osob - OSVČ	počet	256	není stanovena cílová hodnota
	076010	Zlepšení podmínek pro sladování rodinného a pracovního života ⁷⁾	počet	36	72

² Měnový kurz: 1EUR = 25,80 Kč – jedná se o měsíční kurz převzatý z MSC2007 k 4. 7. 2012

³ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztažená k cílové hodnotě indikátoru

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ³
	074613	Počet úspěšných absolventů kurzů – celkem ⁶⁾	počet	76 639,0	127,7
	070200	Počet nově vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny – celkem ⁶⁾	počet	562,5	28,1
	074118	Počet podpořených osob - mladí lidé 15-24 let ⁶⁾	počet	9 436	není stanovena cílová hodnota
	074127	Počet podpořených osob - zdravotně znevýhodnění ⁶⁾	počet	6 571	není stanovena cílová hodnota
	073000	Dlouhodobá nezaměstnanost specifických skupin 15-24 let celkem	počet %	15,2	158,3

Poznámky: ¹⁾ hodnota indikátoru za oblast podpory 1.1 OP LZZ
²⁾ hodnota indikátoru za oblast podpory 2.2 OP LZZ
³⁾ hodnota indikátoru za oblast podpory 2.1 OP LZZ
⁴⁾ datum dosažení hodnoty indikátoru 31. 12. 2009
⁵⁾ hodnota indikátoru za prioritní osu 1 OP LZZ
⁶⁾ hodnota indikátoru za prioritní osu 3 OP LZZ
⁷⁾ vymezení indikátoru - Počet podpořených institucí, ve kterých byly zavedeny flexibilní formy organizace práce (sledování 6 měsíců po ukončení podpory)

Vysvětlivky: ■ CORE Indikátor

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

Reformní cíl 2.1 zaměřený na vybudování moderního sociálního systému je především legislativním opatřením. Priority tohoto cíle nejsou podporovány kohezní politikou, výjimkou je pouze priorita Zefektivnění zprostředkování práce. Z dostupných indikátorů (kód 074100) je zřejmé, že se v této oblasti realizují aktivity, avšak jejich intenzita není příliš výrazná. K 30. 6. 2012 bylo v rámci intervencí opatření 2.2 OP Lidské zdroje a zaměstnanost podpořeno pouze necelých 5 % osob z celkového plánovaného počtu. NPR klade v této prioritě důraz na rozvoj služeb a spolupráce institucí se zaměstnavateli. V této oblasti jsou aktivity realizovány, což dokládá počet nově vytvořených / inovovaných produktů (kód 075700). Z dostupných informací však nelze posoudit, do jaké míry byli zaměstnavatelé zapojeni do inovace produktů a jak se realizované aktivity projevují na zefektivnění zprostředkování práce.

U integrace na trhu práce (reformní cíl 2.2) klade NPR důraz na usnadnění sladování rodinného a pracovního života, posílení nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, zaměstnávání mladých lidí a osob se zdravotním postižením.

V oblasti sladování rodinného a pracovního života je počet podpořených osob (48 861 osob, indikátor naplněn z 257 %) a počet nově vytvořených / inovovaných produktů (počet 471) velmi vysoký a je zřejmé, že v této problematice jsou aktivity realizovány. Z dostupných výstupových indikátorů však nelze posoudit míru a kvalitu jejich příspěvku. Výsledkový indikátor (kód 076010) uvedený v tabulce (Tabulka 2) je sice naplněn ze 70 %, ale 36 institucí, ve kterých byly zavedeny flexibilní formy organizace práce, lze označit jako zanedbatelný počet, který výrazné změny v této problematice nepřinesl.

V oblasti aktivní politiky zaměstnanosti věnuje NPR pozornost především vzdělávání v podnicích, snížení počtu osob samostatně výdělečných, kteří jsou dočasně nezaměstnaní, a také zvýšení počtu klientů úřadů práce, kteří pracují v rámci veřejně prospěšných prací nebo služeb. Z dostupných indikátorů uvedených v tabulce (Tabulka 2) je zřejmé, že NSRR podporuje vzdělávání v podnicích, což dokládají vysoké počty úspěšně podpořených osob (kód 074616). Podpora zaměřená na OSVČ není ze

strany operačního programu příliš intenzivní. OSVČ představují u aktivní politiky zaměstnanosti pouze 0,1 % podpořených klientů (kód 074105). Celkovou míru dopadu aktivní politiky zaměstnanosti na trh práce nelze aktuálně posoudit, jelikož dostupná data jsou z konce roku 2009, kdy podíl umístěných uchazečů prostřednictvím APZ byl velmi nízký (viz indikátor kód 074603). Vysoká hodnota indikátoru nově vytvořených pracovních míst (indikátor 070100) v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti ukazuje, že intervence OP Lidské zdroje a zaměstnanost vedou k tvorbě pracovních míst. Bez podrobné analýzy podpořených projektů však nelze říci, jak vysoký je podíl stabilních a dlouhodobých pracovních míst a jestli by tato pracovní místa vznikla i za předpokladu, že by nebyla podpořena intervencemi OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Některé analýzy MPSV ukazují, že u projektů úřadů práce zaměřených na adaptaci osob na trh práce, se často jedná o krátkodobá pracovní místa v podobě veřejně prospěšných prací.

Integrace znevýhodněných skupin na trh práce je intervencemi OP Lidské zdroje a zaměstnanost podporována, což dokládá počet nově vytvořených / inovovaných produktů (Tabulka 3, kód 075700). Do jaké míry jsou tyto produkty zaměřeny na mladé lidi a osoby se zdravotním postižením, na které reformní cíl NPR klade důraz, z povahy indikátorů zřejmě není. Produkty podporované NSRR jsou zaměřeny na znevýhodněné skupiny na trhu práce, mezi něž se řadí nejen mladí lidé do 25 let a osoby se zdravotním postižením, ale také osoby starší 50 let, etnické menšiny, imigranti, fyzické osoby po ukončení trestu odnětí svobody a další. Hodnoty indikátorů uvedené v tabulce (Tabulka 2, indikátor 074118, 074127) ukazují, že zastoupení obou skupin je mezi podporovanými osobami velmi malé. Podíl mladých lidí 15 – 24 let je pouze 3,5 % a osob zdravotně znevýhodněných jen 2,5 %. Z hodnoty indikátoru Počet nově vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny (Tabulka 3) je zřejmé, že míra dopadu realizovaných aktivit je z pohledu začleňování znevýhodněných skupin zpět na trh práce minimální. Celkový počet podpořených osob znevýhodněných na trhu práce je nedostatečný, stejně jako celkový počet vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny, který nedosahuje ani třetiny cílové hodnoty indikátoru. Malý dopad intervencí v této oblasti dokládá také hodnota kontextového indikátoru dlouhodobá nezaměstnanost, který se ani u jedné cílové skupiny nesnížil.

Tabulka 3 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 2 NPR - cíl 2.3

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ⁴
OP LZZ	074119	Počet podpořených osob - starší pracovníci 55-64 let ¹⁾	počet	2 379	není stanovena cílová hodnota
	074100	Počet podpořených osob – celkem ²⁾	počet	29 655	228,1
	075700	Počet nově vytvořených/inovovaných produktů ²⁾	počet	363	907,5
	073003	Dlouhodobá nezaměstnanost specifických skupin 50+ - celkem	počet %	22,9	220,2
	074100	Počet podpořených osob – celkem ³⁾	počet	7 541	34,3
	075700	Počet nově vytvořených/inovovaných produktů ³⁾	počet	161	161
	074613	Počet úspěšných absolventů kurzů – celkem ¹⁾	počet	76 639,0	127,7
	070200	Počet nově vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny – celkem ²⁾	počet	562,5	28,1

⁴ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztahovaná k cílové hodnotě indikátoru

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ⁴
OP VK	074119	Počet podpořených osob - starší pracovníci 55-64 let	počet	0,00	0,0
OP	075713	Zařízení realizující transformaci	počet	16	53,3
	075711	Alternativní sociální služby	počet	2	3,3
	075712	Počet nových sociálních služeb a aktivit	počet	6	12
	330102	Počet pilotních projektů - podpora vybraných romských lokalit	počet	25	357,1

Vysvětlivky: ¹⁾ hodnota indikátoru za prioritní osu 3 OP LZZ
²⁾ hodnota indikátoru za oblast podpory 3.2 OP LZZ
³⁾ hodnota indikátoru za oblast podpory 3.3 OP LZZ

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

Třetí reformní cíl je zaměřen na sociální začleňování a snižování chudoby. V této problematice se pozornost NPR soustředí na několik oblastí. U kvality sociálních služeb je klíčovým krokem pokračování reformy zaměřené na podporu dostupnosti sociálních služeb, kam jsou směřovány intervence Integrovaného OP, což dokládá počet zařízení realizujících transformaci (Tabulka 3, indikátor 075713). Hodnoty indikátorů (kód 075713, 075711, 075712) také ukazují, že je spíše upřednostňována humanizace stávajících zařízení a nové alternativní služby (např. terénní služby) příliš nevznikají.

Další prioritou podporovanou kohezní politikou je sociální začleňování romské populace a ostatních vyloučených či ohrožených skupin. U podpory romské populace hodnota indikátoru Počet podpořených osob dosáhla dvojnásobku původně plánované cílové hodnoty a Počet nových inovovaných produktů dokonce devítinásobku (Tabulka 3, kód 074100, 075700). Je tedy zřejmé, že OP Lidské zdroje a zaměstnanost podporuje integrační aktivity zaměřené na romskou populaci. Kohezní politika přispívá nejen ke vzdělávání této znevýhodněné skupiny obyvatel, ale také podporuje investiční aktivity v sociálně vyloučených romských lokalitách. Velkým pozitivem je, že se podařilo realizovat projekty v 25 vybraných romských lokalitách, které jsou zaměřeny na zkvalitnění podmínek pro bydlení. NPR také upozorňuje, že v této problematice je nutné zaměřit pozornost především na lokality strukturálně problémových regionů, kde dochází ke kumulaci několika negativních jevů (vysoká nezaměstnanost, vyšší počet sociálně vyloučených lokalit atd.) Přestože indikátor počtu projektů (Tabulka 3, kód 330102) vykazuje vysoký stupeň naplnění, není z něj možno poznat, jaké jsou konkrétní dopady v daných územích a zda je zohledněno regionální rozložení romských problémových oblastí – tedy zdali se pomoc koncentruje na nejpotřebnější lokality a území. Pozitivem je, že NSRR přispívá k naplnění tohoto reformního cíle / priority, z dostupných dat však nelze posoudit, zda realizované aktivity vedou ke skutečné sociální integraci obyvatel vyloučených lokalit a také k jejich návratu na trh práce.

NPR v oblasti sociálního začleňování zdůrazňuje rovněž problematiku dostupného bydlení zejména ve vztahu k problematice bezdomovectví. Bezdomovectví a dostupnost bydlení není cílem NSRR a dostupnost bydlení až na výjimky podporovat z kohezní politiky nelze. Určitý příspěvek existuje v podobě sociálních intervencí OP Lidské zdroje a zaměstnanost zaměřených na poskytování služby neziskového bydlení. Charakter a významnost příspěvku nelze však na základě indikátorů posoudit, jelikož uváděná data jsou za celou skupinu sociálně znevýhodněných osob, do které jsou zařazeny nejen osoby bez domova, ale řada dalších problémových skupin: děti, mládež do 26 let, osoby se

zdravotním postižením, etnické skupiny, migranti, osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a osoby opouštějící zařízení pro výkon trestu odnětí svobody, a další.

Poslední prioritou reformního cíle, která je částečně v souladu s NSRR, je podpora aktivního stárnutí. Podpora aktivního stárnutí je nabízena prostřednictvím dalšího vzdělávání v OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a sociální integrace v OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Podle dostupných dat (Tabulka 3, kód 074119) je zřejmé, že o vzdělávací aktivity chybí zájem ze strany seniorů. U OP Lidské zdroje a zaměstnanost je podíl podpořených osob z celku naprosto zanedbatelný - 0,9 % (Tabulka 3, kód 074119).

III. Vzdělání jako cesta ke konkurenceschopnosti

Reformní opatření věnuje pozornost intervencím v oblasti vzdělanosti obyvatel a zejména zefektivnění a zkvalitnění systému vzdělávání. Jednotlivé reformní cíle jsou zaměřeny na tři základní oblasti – předškolní vzdělávání, terciární vzdělávání a zkvalitnění základního, středního i dalšího vzdělávání. Jednotlivé reformní cíle zdůrazňují nutnost zaměření výuky na širší uplatnění absolventů ZŠ a SŠ, celkového zatraktivnění výuky na ZŠ, rozvoje terciárního vzdělávání a provázání studijních programů s potřebami trhu práce, zlepšení propojení systému počátečního a dalšího vzdělávání, na podporu rozvoje dalšího vzdělávání ve firmách a podporu spolupráce zaměstnavatelů a vzdělávacích institucí a institucí odborně profesních.

K realizaci tohoto reformního opatření NPR přispívá druhý strategický cíl NSRR Otevřená, flexibilní a soudržná společnost prostřednictvím priority Vzdělávání. U všech třech reformních cílů existuje soulad s intervencemi OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a částečně s intervencemi OP Praha–Adaptabilita.

Tabulka 4 Porovnání reformního opatření 3 NPR s NSRR/operačními programy 2007-13

	Reformní cíle/priority	Oblast podpory	Prostředky proplacené příjemcům (mil. Kč)
SC 2 NSRR - Otevřená, flexibilní a soudržná společnost	3.1 Zvyšování kvality a dostupnosti předškolního vzdělávání	OP VK 1.2, 1.3	4 408,6
	3.2 Systematické zlepšování kvality vzdělávací činnosti a reforma vzdělávací soustavy	OP VK, OP PA	16 113,4
	3.2.1 Základní školství	OP VK 1.1, 1.2, 1.4, 4.1	11 257,8
	3.2.2 Lepší podmínky pro pedagogické pracovníky a zlepšení pedagogického řízení	OP VK 1.3, 3.2, 4.1 OP PA 3.1	5 183,1
	3.2.3 Reforma středního školství	OP VK 1.1, 1.5, 4.1 OP PA 3.1	6 868,7
	3.2.4 Podpora dalšího vzdělávání dospělých	OP VK 3.1, 3.2, 4.3 OP PA 3.1	2 239,7
	3.2.5 Neformální a zájmové vzdělávání	OP VK 1.2, 4.3	2 393,2
	3.2.6 Reforma financování regionálního školství	-	-
	3.3 Reforma vysokého školství	OP VK	4 048,4
	3.3.1 Diverzifikace vysokých škol	OP VK 2.1, 2.2	3 771,2
	3.3.2 Posílení kvality vysokých škol, zapojení vnějších aktérů do plánování a hodnocení činnosti vysokých škol	OP VK 4.2	277,2
	3.3.3 Financování vysokých škol	OP VK 4.2	277,2
	CELKEM	OP VK PO 1,2,3, 4 OP PA 3.1	20 162,3

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva, data k 30. 6. 2012

Přehled hlavních projektů, které přispívají k naplnění některé reformní priority třetího reformního opatření NPR (projekty jsou financovány z prostředků ESF – OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost):

- Koncepce dalšího vzdělávání
- Implementace a rozvoj systému celoživotního učení

Největší přínos k naplnění reformních cílů a jejich priorit opatření NPR “Vzdělání jako cesta ke konkurenceschopnosti“ má OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Z celkového množství 5 prioritních os a 17 oblastí podpory mají potenciál přispět k naplnění jednotlivých reformních cílů celkem 4 prioritní osy (PO 1-4) a jejich 11 oblastí podpory. Prioritní osa 5, zaměřená na technickou pomoc, nenaplnuje žádné reformní opatření NPR.

Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost lze asociovat s intervencemi oblastí podpor, které jsou v souladu s reformním opatřením NPR, celkem 19 536,9 mil. Kč / 757,2 mil. EUR⁵. Tento objem prostředků představuje 80,9 % z celkově proplacených prostředků příjemcům.

Reformní cíl 3.1 zaměřený na předškolní vzdělávání je podporován OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblastí podpory 1.2. K naplnění cíle přispívají zejména intervence zaměřené na priority NPR v oblasti zkvalitnění předškolního vzdělávání (včetně spolupráce MŠ a ZŠ), přičemž důraz je v této oblasti kladen na vzdělávání pracovníků mateřských škol, a také na přípravu dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Nejvíce jsou intervence NSRR / OP zaměřeny na priority reformního cíle 3.2 Systematické zlepšování kvality vzdělávací činnosti a reforma vzdělávací soustavy. Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a OP Praha–Adaptabilita, které přispívají k naplnění priorit, připadá na tento prioritní cíl 72,1 %.

Cíl 3.3 Reforma vysokého školství klade důraz především na inovace studijních programů, jejich propojení na vědeckou, výzkumnou a inovační činnost VŠ. Soulad lze také částečně nalézt i v oblasti financování VŠ, a to v oblasti podpory 4.2 OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, která je zaměřena na vytvoření systémového rámce terciárního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve VaV. Jednou z podporovaných aktivit je návrh a implementace optimálního systému financování terciárního vzdělávání.

K naplnění reformního opatření přispívá svými intervencemi také OP Praha–Adaptabilita, oblast podpory 3.1. Vazba je zřejmá v oblastech vzdělávání, celoživotního vzdělávání, vzdělávání ve firmách, informační vzdělanost. Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům lze spojit s intervencemi oblasti podpory 3.1, které jsou v souladu s cíli tohoto reformního opatření, celkem 625,4 mil. Kč / 24,2 mil. EUR tedy cca 31,9 % z celku.

První reformní cíl 3.1 zaměřený na zlepšování kvality předškolního vzdělávání je podporován intervencemi NSRR v oblasti odborné přípravy a rozvoje kompetencí, dovedností a schopností pracovníků mateřských škol, včetně předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Počty účastníků dalšího vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení (Tabulka 5, kód 074100) ukazují, že určité vzdělávací aktivity probíhají a dochází k tvorbě nových inovovaných produktů (kód 064319). Bez podrobné analýzy podpořených projektů není možné posoudit charakter a míru dopadu intervencí na předškolní zařízení, tedy jaká je účast a úspěšnost pracovníků předškolních zařízení na vzdělávacích aktivitách ani jaké jsou skutečné dopady podpořených aktivit

⁵ Měnový kurz: 1EUR = 25,80 Kč – jedná se o měsíční kurz převzatý z MSC2007 k 4. 7. 2012

na kvalitu předškolního vzdělávání. Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami od 3 let paří do cílové skupiny, na kterou jsou zaměřeny intervence OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.2. Indikátory uvedené v Tabulka 5 (indikátor 060402, 064310) ukazují, že v této oblasti probíhají aktivity, ale míru jejich zaměření na předškolní vzdělávání z dostupných dat posoudit nelze.

Tabulka 5 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 3 NPR – reformní cíle 3.1, 3.2

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v (%) ⁶
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	060402	Podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami začleněných do integrovaných tříd na celkovém počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ¹⁾	počet %	61,1	111,2
	064310	Počet nově vytvořených/inovovaných produktů ¹⁾	počet	23 800,5	63,67
	074100	Počet podpořených osob – celkem ²⁾	počet	133 400	41,5
	074113	Podíl úspěšně podpořených pracovníků škol a školských zařízení na celkovém počtu pracovníků škol a školských zařízení ²⁾	počet %	0,00	0,0
	064319	Počet nově vytvořených/inovovaných produktů výhradně zaměřených na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ²⁾	počet	99	180
	061210	Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zařazených do běžných tříd ²⁾	počet	931	207,4
	064316	Podíl počtu nově vytvořených/inovovaných produktů výhradně zaměřených na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na celkovém počtu nově vytvořených a inovovaných produktů ²⁾	počet %	63,2	316
	074114	Počet podpořených osob v počátečním vzdělávání celkem – dětí, žáků ³⁾	počet	956 223	213,9
	074180	Počet podpořených osob v dalším vzdělávání – pedagogických a akademických pracovníků ¹⁾	počet	50 224	není stanovena cílová hodnota
	064315	Podíl počtu nově vytvořených/inovovaných produktů s komponentou ICT na celkovém počtu nově vytvořených/inovovaných produktů ²⁾	počet %	8,8	22,13
	074600	Počet úspěšně podpořených osob ⁴⁾	počet	15 637	6,2
	064000	Podíl obyvatel ve věku 25-64 účastnících se dalšího vzdělávání (Life-long learning) na populaci 25-64 let	počet %	7,5	75

Poznámky: ¹⁾ hodnota indikátoru za prioritní osu 1 OP VK
³⁾ hodnota indikátoru za oblast podpory 1.1 OP VK
²⁾ hodnota indikátoru za oblast podpory 1.3 OP VK
⁴⁾ hodnota indikátoru za prioritní osu 3 OP VK

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

Druhý reformní cíl zaměřený na reformu vzdělávací soustavy je v souladu s cíli NSRR. Z hodnot indikátorů, uvedených v tabulce (

Tabulka 5), je zřejmé, že dochází k realizaci aktivit v oblasti počátečního vzdělávání. Operační program podle hodnot indikátoru počet podpořených žáků (kód 061210), který převýšil dvojnásobně původně plánovanou cílovou hodnotu, podpořil velké množství dětí a v rámci zrealizovaných projektů

⁶ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztahená k cílové hodnotě indikátoru

bylo vytvořeno poměrně významné množství nových / inovovaných produktů (kód 064310). Vysoká hodnota indikátoru počet podpořených žáků (kód 061210) může být v důsledku toho, že OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost umožňuje jednu podpořenou osobu započítat v rámci projektu vícekrát, pokud se účastní více kurzů apod. Z dostupných dat tedy není reálné posoudit míru dopadu zrealizovaných aktivit na kvalitu vzdělávací soustavy, zda zrealizované aktivity skutečně přispívají k růstu vzdělanosti žáků, tedy ke skutečnému zlepšení funkční gramotnosti, zvýšení jazykových schopností, informační, čtenářské, matematické i finanční gramotnosti dětí a celkovému z kvalitnění vzdělávací soustavy.

Intervence zaměřené na zlepšení podmínek rovného přístupu ke vzdělání - integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou podle počtu podpořených dětí (Tabulka 5, kód 061210, 074114) intenzivně využívány. Z ukazatelů (indikátor 060402, 061210) vyplývá, že díky intervencím OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost se děti daří integrovat. O povaze intervencí v této oblasti nejsou dostatečné informace, a proto není možné posoudit kvalitu, míru a rozsah této integrace, tedy do jaké míry se daří skutečně vytvářet vhodné podmínky pro kvalitní a především plnohodnotnou integraci (asistenti, pomůcky apod.). Rovněž dopady integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ostatní žáky ve školách nelze ze sledovaných indikátorů zjistit.

Hlavním cílem NPR v případě reformy středních škol jsou ukotvení nového modelu maturitní zkoušky ve vzdělávacím systému, zavedení nové závěrečné zkoušky do systému odborného vzdělávání a zapojení zaměstnavatelů do odborného vzdělávání. Spolupráce a provázání středních škol a zaměstnavatelů bylo při tvorbě NSRR požadováno, ale tento požadavek ve výsledku nebyl příliš akcentován. Podpoře vzdělávání na středních školách se věnují intervence OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.5 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách. Indikátory dostupné v monitorovacím systému mají ke 30. 6. 2012 hodnotu nula. V této oblasti však podle informací z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jsou projekty realizovány. Oblast podpory byla v OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost schválena dodatečně. Z tohoto důvodu jsou projekty realizovány s určitým zpožděním v porovnání s ostatními oblastmi podpory. Bez podrobné analýzy podpořených projektů nelze zhodnotit, zda realizované programy přispívají k naplnění cílů NPR v oblasti středního školství. Z průzkumů podnikatelského prostředí v různých regionech Česka za poslední tři roky vyplývá, že kvalita absolventů vzešlých z technických středních škol není dostatečná a spolupráce mezi školami a zaměstnavateli probíhá pouze v malé míře, individuálně a nesystematicky.

NPR klade důraz u počátečního vzdělávání také na odborné vzdělávání pedagogických pracovníků. Podle dostupných zdrojů působí ve školství přibližně 250 tisíc zaměstnanců a akademických pracovníků a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost podpořilo přibližně 20 % osob z této skupiny. Číslo podpořených pedagogických pracovníků je poměrně vysoké, je tedy zřejmé, že vzdělávací aktivity v této oblasti probíhají. Z povahy indikátorů uvedených v tabulce (Tabulka 5, indikátory 074180, 064310, 064315) však nevíme, jaké aktivity jsou podporovány, o jaké kurzy se jedná, jaké typy vzdělávání jsou realizovány (půldenní, jednodenní školení, systematické vzdělávání apod.), v jak velké míře jsou mnozí účastníci započítáni vícekrát, protože se účastnili více kurzů apod. Z dostupných indikátorů také nelze určit, zdali mají intervence přímý dopad na zvýšení odbornosti a kompetencí pedagogických pracovníků.

Druhý reformní cíl se také zaměřuje na oblast individuálního dalšího vzdělávání. Přestože NSRR tuto oblast svými intervencemi podporuje, zájem ze strany obyvatelstva je velmi nízký. Tento fakt

dokládá, že u indikátorů oblasti podpory 3.1 OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost jsou u individuálního dalšího vzdělávání hodnoty nula.

Tabulka 6 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 3 NPR – reformní cíl 3.3

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ⁷
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	074180	Počet podpořených osob v dalším vzdělávání - pedagogických a akademických pracovníků ¹⁾	počet	14 732	368,3
	064318	Počet nově vytvořených/inovovaných kurzů v rámci studijního programu ¹⁾	Počet	4 861	607,6
	074680	Počet úspěšně podpořených osob – pedagogických a akademických pracovníků ¹⁾	počet	9 042	251,2
	074100	Počet podpořených osob – celkem ¹⁾	počet	370 827	291,5
	062500	Podíl studujících v terciárním vzdělávání na odpovídající populaci	počet %	33,2	60,4
	064322	Počet nově vytvořených/inovovaných produktů v oblasti terciárního vzdělávání a rozvoje LZ ve VaV	počet	57	65,5
	074210	Podíl úspěšně podpořených osob - studentů v terciárním vzdělávání na celkovém počtu podpořených studentů v terciárním vzdělávání	počet %	67,3	74,8

Poznámky: ¹⁾ hodnota indikátoru za oblast podpory 2.2 OP VK

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

Třetí reformní cíl tohoto opatření je zaměřen na reformu vysokého školství. Diverzifikace vysokých škol není hlavním cílem NSRR, ale určitý příspěvek intervencí OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost tu existuje v podobě zlepšování struktury studijních programů. Soulad mezi cíli NPR a NSRR je v posílení kvality vysokých škol. Vysoké počty nově vytvořených / inovovaných kurzů (Tabulka 6, kód 064318) v rámci studijních programů, nadprůměrný počet podpořených osob (kód 074100) ukazují, že v této oblasti jsou realizovány aktivity. Odlišná konstrukce indikátorů a reformních priorit a neznalost podpořených projektů nám neumožňují posoudit, do jaké míry podpořené aktivity vedou ke skutečnému zkvalitnění vzdělávání na vysokých školách, zda intervence podporují obory, u kterých existuje reálná šance uplatnění na trhu práce, do jaké míry dochází k zapojení aplikační sféry do přípravy a realizace obsahu studijních programů apod.

⁷ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztahovaná k cílové hodnotě indikátoru

IV. Podpora podnikání, digitalizace a rozvoj digitálního trhu

Reformní opatření stávajícího NPR 2012 jsou v oblasti konkurenceschopnosti zaměřena především na podporu výzkumu, vývoje a inovačního potenciálu.

V oblasti podpory podnikání reformní opatření soustřeďuje pozornost na odstranění specifických problémů rozvoje podnikání, na eliminaci administrativních a regulačních překážek pro podnikání. Reformní opatření věnuje v oblasti podpory podnikání velkou pozornost zejména MSP, u kterých je zdůrazněna podpora zahájení podnikání, zlepšení podmínek přístupu k financování, bankovní záruky, atd. Reformní cíle jsou zaměřeny na podporu inovací v podnicích, rozvoj podnikání v oblastech služeb s vysokou přidanou hodnotou, jako je například podpora infrastruktury na zakládání clusterů, inkubátorů, virtuálních tržišť inovací, včetně rozvoje vědeckotechnologických parků. Stále důležitým tématem je také snižování energetické a materiálové náročnosti průmyslu

K realizaci reformního opatření v oblasti podnikání přispívá první strategický cíl NSRR Konkurenceschopná česká ekonomika prostřednictvím své priority Konkurenceschopný podnikatelský sektor, dále druhý cíl Otevřená, flexibilní a soudržná společnost prostřednictvím priority NSRR Rozvoj informační společnosti a priority Smart Administration.

Tabulka 7 Porovnání reformního opatření 4 NPR s NSRR/operačními programy 2007-13

	Reformní cíle/priority	Oblast podpory	Prostředky proplacené příjemcům (mil. Kč)
NSRR SG I - Konkurenceschopná česká ekonomika	4.1 Snižování administrativní a regulační zátěže podnikatelů	-	-
	4.1.1 Snižování administrativní zátěže podnikatelů	-	-
	4.1.2 Odstranění nadbytečných či neefektivních požadavků v předpisech na ochranu ŽP	-	-
	4.1.3 Zjednodušení a sjednocení postupů v územním a stavebním řízení	-	-
	4.2 Institucionální a legislativní podpora podnikání	OP PI, OP PK	6 923,2
	4.2.1 Státní správa vstřícná podnikání	-	-
	4.2.2 Strategická podpora exportu a ekonomická diplomacie	-	-
	4.2.3 Podpora vzniku nových podniků	OP PI 1.1, 1.2, 5.1, 5.3 OP PK 3.1	6 923,2
	4.2.4 Strategická podpora průmyslu	-	-
	4.2.5 Rekodifikace civilního práva hmotného a další legislativní opatření na podporu podnikání	-	-

	Reformní cíle/priority	Oblast podpory	Prostředky proplacené příjemcům (mil. Kč)
	4.3 Zlepšení přístupu k vysokorychlostnímu internetu a rozvoj eGovernmentu	OP PI, IOP, OP PK, OP LZZ	10 987,7
	4.3.1 Zlepšení přístupu k vysokorychlostnímu internetu	OP PI 2.2 IOP 2.1 OP PK 1.2	8 067,9
	4.3.2 Rozvoj eGovernmentu	OP LZZ 4.1 IOP 1.1, 2.1 OP PK 1.2	3 602,1
	4.3.3 Národní strategie digitalizace kulturního obsahu	IOP 1.1, 2.1	2 658,6
Celkem		OP PI, IOP, OP PK, OP LZZ	6 952,1

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva, data k 30. 6. 2012

Přehled projektů, které přispívají k naplnění některé reformní priority čtvrtého reformního opatření NPR:

- Businessinfo.cz – projekt podpořený z Integrovaného OP

Vazbu mezi intervencemi operačních programů a prioritních cílů reformního opatření NPR *Podpora podnikání, digitalizace a rozvoj digitálního trhu* lze nalézt celkem u čtyř operačních programů – OP Podnikání a inovace, Integrovaný OP, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Praha–Konkurenceschopnost. Největší přínos z pohledu finančních prostředků proplacených příjemcům lze nalézt u intervencí OP Podnikání a inovace, který však přispívá pouze k naplnění reformního cíle 4.2 a jeho jedné priority 4.2.3 Podpora vzniku nových podniků a cíle 4.3 a jeho prioritě 4.3.1 Zlepšení přístupu k vysokorychlostnímu internetu. Ostatní priority cíle 4.2 a celý cíl 4.1 jsou zaměřeny na organizační a především legislativní činnosti, které přinesou celkové snížení administrativní a regulační zátěže podnikatelského sektoru v ČR. Aktivita v této oblasti však nejsou v přímém souladu s intervencemi NSRR/OP.

Z celkového množství 7 prioritních os a 14 oblastí podpory OP Podnikání a inovace mají potenciál přispět k naplnění reformního cíle 4.2 (priority 4.2.3) celkem tři prioritní osy (PO 1 – obě oblasti podpory, PO 2 – 2.2, PO 5 – 5.1, 5.3). Zbývající prioritní osy OP naplňují některé priority reformního opatření 5 Podpora růstu založeného na výzkumu a inovacích a reformního opatření 6 Podpora nízkouhlíkové konkurenceschopné ekonomiky šetrné k životnímu prostředí.

Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům OP Podnikání a inovace lze asociovat s intervencemi oblastí podpor, které jsou v souladu s reformními prioritami opatření NPR, celkem 13 655,4 mil. Kč / 592,3 mil. EUR⁸. Tento objem prostředků představuje zhruba 41 % z celkově proplacených prostředků programu.

Reformní opatření NPR klade důraz také na nové finanční nástroje, které by měly napomoci řešit problematiku financování projektů malých a středních firem v počáteční fázi podnikání spojených s vysokou rizikovostí vyplývající z charakteru příjemců o podporu a typů realizovaných projektů OP

⁸ Měnový kurz: 1EUR = 25,80 Kč – jedná se o měsíční kurz převzatý z MSC2007 k 4. 7. 2012

Podnikání a inovace 1.2. V této oblasti se aktivity začaly realizovat teprve v roce 2012 a intervence jsou v počáteční fázi.

Reformní cíl 4.3 Zlepšení přístupu k vysokorychlostnímu internetu a rozvoj eGovernmentu je jediným cílem, u kterého lze nalézt soulad s některou oblastí podpory operačních programů u všech jeho priorit. Oblast podpory 2.2 OP Podnikání a inovace má částečný přínos pro naplnění reformního cíle 4.3 (priorita 4.3.1), a to v oblasti rozvoje informačních a komunikačních technologií, širšího uplatnění a využívání ICT v podnicích. Největší přínos však z pohledu proplacených finančních prostředků má Integrovaný OP. Z celkového množství 6 prioritních os přispívají dvě (PO 1-2) k naplnění jednotlivých priorit. Z ostatních prioritních os má vazbu na OP Lidské zdroje a zaměstnanost osa tři. Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům Integrovaného OP lze asociovat s intervencemi oblastí podpor, které jsou v souladu s reformními prioritami opatření NPR, celkem 2 658,6 mil. Kč / 103 mil. EUR. Tento objem prostředků představuje zhruba 23,9 % z celkově proplacených prostředků programu.

Z ostatních operačních programů lze nalézt určitý přínos u OP:

- OP Lidské zdroje a zaměstnanost (oblast podpory 4.1) má přínos pro naplnění reformního cíle 4.3, priority 4.3.2, a to v oblasti zvýšení institucionální kapacity, kvality, efektivnosti a transparentnosti činnosti institucí veřejné správy. Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům OP Lidské zdroje a zaměstnanost lze spojit s intervencemi programu, které jsou v souladu s prioritou 4.3.2, celkem 914,6 mil. Kč/ 35,4 mil. EUR tedy cca 4,4 % prostředků proplacených programem.
- OP Praha–Konkurenceschopnost (oblast podpory 1.2) v oblasti zavádění a efektivní využívání ICT veřejnou správou, rozvoj eGovernmentu existuje soulad se dvěma prioritami cíle 4.3. Celkový objem prostředků proplacených příjemcům, u kterých lze nalézt soulad s reformním cílem, je 28,9 mil. Kč / 1,12 mil. EUR (necele 1 % z celkově proplacených prostředků OP PK).

Tabulka 8 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 4 NPR – reformní cíl 4.2

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ⁹
OP PI	380200 CORE 8	Počet nově založených firem	počet	177	39,3
	382154	Počet nově vzniklých center pro transfer technologií a vědeckotechnických parků	počet	43	107,5
	382121	Počet nově vzniklých inkubátorů	počet	23	57,5
	382151	Počet podpořených klastrů celkem	počet	1	2,86
	382110	Počet projektů na rozvoj, zavádění a osvojování ICT (OP PI+OP PK)	počet	652	19,7

Vysvětlivky: CORE Indikátor

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

V oblasti podpory podnikání jsou cíle NPR a NSRR odlišné. První dva reformní cíle NPR v tomto reformním opatření se zaměřují na odstraňování legislativních a administrativních bariér a cílem NPR je vytvářet dobré podmínky pro podnikání. NSRR se naopak zaměřuje na konkrétní podporu

⁹ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztahovaná k cílové hodnotě indikátoru

podnikatelského sektoru, nabízí přímou podporu podnikatelům. Soulad mezi NSRR a NPR je u podpory služeb s vysokou přidanou hodnotou a u podpory zakládání nových firem. Intervence OP Podnikání a inovace nabízí podporu zakládání klastrů, inkubátorů pro nové podniky, rozvoj vědeckotechnických parků apod. Z ukazatelů uvedených v tabulce (Tabulka 8) je zřejmé, že u podpory podnikání jsou nejúspěšnější intervence v oblasti služeb s vysokou přidanou hodnotou, a to zejména podpora infrastruktury na rozvoj VTP a inkubátorů (indikátory 382154, 382121). Intervence zaměřené na vznik nových firem (indikátor 380200) a na rozvoj klastrů (indikátor 382151) jsou méně úspěšné. Nízký zájem o zakládání nových firem je do určité míry ovlivněn stávající ekonomickou situací a pravděpodobně také zájmem firem o jiné typy nabízených podpor (modernizace infrastruktury, inovace apod.). Dalším důvodem nízké hodnoty indikátoru je, že indikátor je realizován v oblasti podpory, ve které již delší dobu nejsou projekty realizovány. Důvodem pozastavení realizace je vyjednávání dalšího postupu mezi zástupci Řídícího orgánu OP Podnikání a inovace, Českomoravské záruční a rozvojové banky a Evropské komise.

Reformní cíl 4.3 je zaměřen na zlepšení přístupu k vysokorychlostnímu internetu a na rozvoj eGovernmentu. NSRR prostřednictvím svých operačních programů (IOP a OP LZZ) vytváří v této oblasti úspěšně podmínky, což dokládají výstupové indikátory uvedené v tabulce (Tabulka 9). Z povahy indikátorů však nelze usuzovat, do jaké míry jsou tyto podmínky následně veřejným a soukromým sektorem využívány a jejich využití NSRR ani ovlivnit nemůže.

Tabulka 9 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 4 NPR – reformní cíl 4.3

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ¹⁰
IOP	150106	Počet vybudovaných základních registrů veřejné správy	počet	0,0	0,0
	150108	Nárůst nových plně elektronizovaných agend veřejné správy, metodika EU	počet	0,0	0,0
	150114	Počet nové plně elektronizované agendy místní veřejné správy	počet	1	10,0
	150113	Podíl úřadů s elektronickou spisovou službou a elektronicky řízeným oběhem dokumentů	počet %	6,7	6,7
	150109	Podíl registrů napojených na centrální registry	počet %	0,0	0,0
	152001	Občané využívající internet pro komunikaci s veřejnou správou.	počet %	23,5	67,1
	152000	Dostupnost služeb eGovernmentu on-line	počet %	0,0	0,0
	152105	Snížení administrativního zatížení občanů, podnikatelů a veřejného sektoru	počet %	95,6	127,5
OP LZZ	153214	Využití eGovernmentu veřejnou správou - Ústřední státní správa	počet %	43,3	138,3
	153215	Využití eGovernmentu veřejnou správou - Krajské úřady	počet %	76,9	76,9
	153216	Využití eGovernmentu veřejnou správou - obce nad 500 obyvatel	počet %	12,2	61,0

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

¹⁰ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztažená k cílové hodnotě indikátoru

V. Podpora růstu založeného na výzkumu a inovacích

Celý NPR v oblasti konkurenceschopnosti ekonomiky klade důraz na oblast výzkumu, vývoje a inovací. V rámci tohoto opatření jsou stanoveny konkrétní cíle v oblasti VaV zaměřené na zlepšení / zvýšení výkonnosti v této oblasti a zvýšení inovačního potenciálu ekonomiky Česka. Jednotlivé cíle NPR se také zaměřují na spolupráci výzkumného a podnikatelského sektoru, na zlepšení komercializace výsledků VaV a také na oblast vzdělávání lidských zdrojů pro potřeby VaV.

K realizaci reformního opatření v oblasti inovací přispívá první strategický cíl NSRR Konkurenceschopná česká ekonomika prostřednictvím svých priorit Konkurenceschopný podnikatelský sektor a Podpora kapacit VaV pro inovace.

Tabulka 10 Porovnání reformního opatření 5 NPR s NSRR/operačními programy 2007–13

	Reformní cíle/priority	Oblast podpory	Proplacené prostředky (mil. Kč)
NSRR SG I - Konkurenceschopná česká ekonomika	5.1 Investice do výzkumu, vývoje a inovací a hodnocení jejich výstupů a dopadů	OP PI, OP VaVpl, OP VK	25 672,5
	5.1.1 Zlepšení způsobu financování sektoru vědy, výzkumu, vývoje a inovací	OP PI 6.1	34,8
	5.1.2 Zlepšení výkonnosti výzkumu, vývoje a inovací	OP VaVpl 1.1, 2.1 OP PI 4.1, 4.2, 5.1	19 371,3
	5.1.3 Podpora vědeckých a výzkumných pracovníků	OP VaVpl 4.1 OP VK 2.3	6 266,4
	5.2 Zvýšení inovačního potenciálu ekonomiky ČR	OP PI, OP VaVpl, OP VK, OP PK, OP PA	11 001,8
	5.2.1 Zlepšení spolupráce výzkumného sektoru s podnikatelskou sférou	OP VaVpl 3.1, 3.2 OP PI 5.1 OP PK 3.1 OP VK 2.3	5 487,8
	5.2.2 Zaměření na inovační potenciál	OP VaVpl 3.1 OP PI 4.1 OP PA 1.1 OP PK 3.2	5 514
Celkem	OP VaVpl, OP PI, OP VK OP PA, OP PK	28 168,3	

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva, data k 30. 6. 2012

Přehled hlavních projektů, které přispívají k naplnění některé reformní priority čtvrtého reformního opatření NPR:

- CzechEkosystem – OP Podnikání a inovace

Největší přínos k naplnění reformních cílů a jejich priorit pátého opatření NPR *“Podpora růstu založeného na výzkumu a inovacích”* má OP Výzkum a vývoj pro inovace. Z celkového množství 5 prioritních os a 8 oblastí podpory přispívají k naplnění obou reformních cílů opatření celkem 4 osy (PO 1-4) a jejich 5 oblastí podpory. Prioritní osa 5, zaměřená na technickou pomoc, nemá žádný přínos pro naplnění reformních opatření NPR, jelikož její intervence jsou zaměřeny na implementaci OP Výzkum a vývoj pro inovace. Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům lze nalézt vazbu mezi intervencemi oblastí podpory a reformními prioritami ve výši 16 094,2 mil. Kč / 623,8 mil.

EUR¹¹. Tento objem prostředků znamená, že 98,1 % prostředků proplacených příjemcům z OP přispívá k naplnění reformních cílů a jejich priorit pátého opatření NPR.

V oblasti podpory VaV jsou realizovány aktivity zaměřené na výstavbu inovační infrastruktury. Podle výše vyčerpaných finančních prostředků jsou nejméně úspěšnější intervence na úrovni regionální inovační infrastruktury. Nejmenší úspěšnost je u intervencí zaměřených na komercializaci VaV. V této oblasti je aktivita minimální, což dokládají data za profinancované prostředky v příslušné prioritní ose OP Výzkum a vývoj pro inovace. V prioritě komercializace výsledků výzkumných organizací a ochrana jejich duševního vlastnictví nebyly doposud proplaceny žádné prostředky příjemcům, což je přinejmenším zčásti proto, že infrastruktura VaV je teprve ve výstavbě.

Druhým operačním programem, který má vliv na naplnění tohoto reformního opatření NPR, je OP Podnikání a inovace. Z celkového množství 7 prioritních os a 14 oblastí podpory OP Podnikání a inovace mají potenciál přispět k naplnění reformního cíle 5.1 a 5.2 celkem tři prioritní osy (PO 4 – obě oblasti podpory, PO 5 – 5.1, PO 6 – 6.1). Zbývající prioritní osy OP Podnikání a inovace naplňují některé priority reformního opatření 4 Podpora podnikání, digitalizace a rozvoj digitálního trhu a 6 Podpora nízkouhlíkové konkurenceschopné ekonomiky šetrné k životnímu prostředí. Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům OP Podnikání a inovace lze asociovat s intervencemi oblastí podpor, které jsou v souladu s reformními prioritami opatření NPR, celkem 7 947,7 mil. Kč / 308,1 mil. EUR. Tento objem prostředků představuje zhruba 23,8 % z celkově proplacených prostředků programu.

V oblasti rozvoje lidských zdrojů ve VaV sehraává při naplňování priorit opatření NPR klíčovou roli OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a jeho oblast podpory 2.3 zaměřená na zkvalitnění atraktivity a podmínek pro pracovníky VaV, a to jak na vysokých školách, tak v institucích zabývajících se VaV. Celkově lze asociovat vazbu mezi dvěma prioritami reformního opatření a z celkového objemu proplacených prostředků je s nimi v souladu celkem 2551,5 mil. Kč / 98,9 mil. EUR (10,6 % z celku).

Reformní priority druhého cíle 5.2 Zvýšení inovačního potenciálu ekonomiky ČR jsou také v souladu se třetí prioritní osou OP Praha–Konkurenceschopnost v oblasti posílení inovačního potenciálu a OP Praha–Adaptabilita v oblasti lidských zdrojů. U OP Praha–Konkurenceschopnost lze nalézt adekvátní propojení z pohledu proplacených prostředků příjemcům u 702,9 mil. Kč tj. 17,9 % z celku. OP Praha–Adaptabilita přispívá k naplnění priority 5.2.2 v oblasti rozvoje lidských zdrojů ve VaV – celkový objem proplacených příspěvků, které jsou v souladu s prioritou 872 mil. Kč tj. 44 % z celkového objemu proplacených prostředků.

Z ukazatelů uvedených v tabulce (Tabulka 11) je zřejmé, že klíčové kontextové ukazatele (indikátor 110400, 140100) se v oblasti VaV zlepšují. Ke zlepšení však nedochází v důsledku intervencí kohezní politiky (OP VaVpl). Podle dosavadních hodnot ukazatelů operačního programu (indikátor 110700, 111000, 111100, 110511) nebyla žádná nová centra excelence nebo regionální centra VaV dobudována. V prioritních osách 1 a 2 OP Výzkum a vývoj pro inovace jsou však projekty schváleny a realizují se. Za nejvýznamnější projekty v prioritní ose 1 lze považovat:

- Extreme Light Infrastructure (ELI) – projekt Akademie věd ČR v Dolních Břežanech
- Středoevropský technologický institut (CEITEC) – projekt brněnských vysokých škol a ústavů AV ČR

---

¹¹ Měnový kurz: 1EUR = 25,80 Kč – jedná se o měsíční kurz převzatý z MSC2007 k 4. 7. 2012

- Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC) – centrum Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně
- IT4 Innovations (IT4I) – výpočetní centrum Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě a několika dalších partnerských vysokých škol
- BIOCEV – společný projekt AV ČR a Univerzity Karlovy
- SUSEN – projekt společnosti Centrum výzkumu Řež s.r.o.

Tabulka 11 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 5 NPR – reformní cíl 5.1

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ¹²
OPPI	385500	Počet oblastí poskytnutých poradenských služeb	počet	0,0	0,0
	382000	Mezinárodní projekty výzkumu a vývoje	počet	0,0	0,0
OP VaVpl	110400	Podíl celkových výdajů na VaV na HDP	počet %	1,5	69,5
	140100	Celkový počet zaměstnaných ve V&V na 1 000 zaměstnaných v NH	počet promile	10,3	95,6
	110511	Zrekonstruované, rozšířené a nově vybudované kapacity ¹⁾	plocha v m ²	0,0	0,0
	110700	Počet center excelence	počet	0,0	0,0
	110501	Přírůstek celkového počtu uznaných výsledků VaV za podpořená pracoviště ¹⁾	počet	241,0	12,0
	110511	Zrekonstruované, rozšířené a nově vybudované kapacity ²⁾	plocha v m ²	4 040	6,7
	111000	Počet vybavených regionálních VaV center	počet	0,0	0,0
	111100	Počet fungujících regionálních VaV center	počet	0,0	0,0
	110501	Přírůstek celkového počtu uznaných výsledků VaV za podpořená pracoviště ²⁾	počet	1 491,4	74,6
	071700	Počet nově vytvořených pracovních míst, výzkumní pracovníci celkem	počet míst	342,9	není stanovena cílová hodnota
	071900	Počet nově vytvořených pracovních míst, výzkumní pracovníci do 35 let ¹⁾	počet míst	152,7	není stanovena cílová hodnota
	071900	Počet nově vytvořených pracovních míst, výzkumní pracovníci do 35 let ²⁾	počet míst	325,6	není stanovena cílová hodnota
	OP VK	064322	Počet nově vytvořených/inovovaných produktů v oblasti terciárního vzdělávání a rozvoje LZ ve VaV	počet	57
074170		Počet podpořených osob v dalším vzdělávání - vědeckých a výzkumných pracovníků	počet	30 203	503,4

Poznámky: ¹⁾ hodnota indikátoru za centra excelence PO 1 OP VaVpl

²⁾ hodnota indikátoru za regionální VaV centra PO 2 OP VaVpl

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

Obdobná situace je i u prioritní osy 2 Regionální VaV centra, kde bylo v seznamu projektů doporučených k financování celkem 16 center. Mezi podpořené projekty patří například Centrum

¹² Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztažená k cílové hodnotě indikátoru

pro aplikovanou mikrobiologii a imunologii ve veterinární medicíně. NETME Centre (Nové technologie pro strojírenství) – projekt Vysokého učení technického v Brně, Centrum pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace – projekt Technické Univerzity v Liberci, Centrum pro aplikovanou mikrobiologii a imunologii ve veterinární medicíně, Aplikační a vývojové laboratoře pokročilých mikrotechnologií a nanotechnologií (ALISI) - projekt Ústavu přístrojové techniky AV ČR (ÚPT) a další. Z počtu schválených projektů je zřejmé, že v této oblasti aktivity probíhají, ale z dostupných údajů (indikátor 110700, 111000, 111100) nelze posoudit, zda k nim kohezní politika přispívá. Je zřejmé, že v případě neexistence příslibu o financování těchto center z kohezní politiky by většina center excelence a regionálních VaV center nebyla vybudována. Pokud proinvestované finanční prostředky budou následně ze strany Evropské komise proplaceny, je příspěvek kohezní politiky v této oblasti rozhodující. V případě obtíží s proplácením ze strany Evropské komise – jimž zatím nic nenasvědčuje, ale v některých OP v případě velkých projektů panují obavy – bude mít uvedené opatření negativní dopady na státní rozpočet a na zvýšení deficitu státního rozpočtu.

Jednou z priorit reformního cíle 5.1 je také podpora vědeckých a výzkumných pracovníků. NPR si klade za cíl zabránit odlivu špičkových odborníků, vytvářet programy, které povedou k popularizaci vědy a výzkumu a zvyšovat atraktivitu českého výzkumného prostředí pro zahraniční vědce. Do jaké míry se daří tyto cíle naplňovat pomocí intervencí NSRR posoudit z dostupných indikátorů nelze. Výstupové indikátory jako vysoký počet podpořených vědeckých a výzkumných pracovníků (indikátor 064322, 074170), nově vytvořených produktů zaměřených na VaV ukazují, že aktivity v této oblasti jsou realizovány, ale není zřejmá jejich míra jejich úspěšnosti a charakter dopadu.

Druhý reformní cíl zaměřuje svou pozornost na zlepšení spolupráce výzkumného sektoru s podnikatelskou sférou, propojení českého průmyslu s českým výzkumem. Intervence NSRR nabízejí podporu komercializace výsledků VaV a mezinárodní spolupráce v oblasti VaV. Přestože se jedná o podporované aktivity, tak v Česku k jejich realizaci z pohledu komercializace zatím příliš nedochází a tento druh podpory je ze strany cílových skupin využíván v omezené míře (Tabulka 12). Průzkumy za poslední tři roky ukazují, že firmy s výzkumným sektorem spolupracují. Nejedná se však o rozvinutou a systematickou spolupráci, ve většině případů se jedná o ad hoc projekty, a mnohdy o testování, měření a využívání dalších jednorázových služeb jednotlivých výzkumných pracovišť VŠ.

Tabulka 12 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 5 NPR – reformní cíl 5.2

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ¹³
OP VaVpI	110710	Počet projektů spolupráce aplikační sféry s centry excelence	počet	9	30
	110720	Počet projektů spolupráce aplikační sféry s regionálními VaV centry	počet	123	123
	132010	Počet subjektů využívajících služeb na podporu komercializace	počet	0,0	0,0
	132020	Počet komercializací	počet	0,0	0,0
	132000	Počet podpořených projektů a mechanismů pro komercializaci	počet	0,0	0,0
	132040	Počet individuálních aktivit s dokončenou ochranou duševního vlastnictví v rámci projektů pre-seed	počet	0,0	0,0

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

¹³ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztažená k cílové hodnotě indikátoru

VI. Podpora nízkouhlíkové konkurenceschopné ekonomiky šetrné k životnímu prostředí

Šesté reformní opatření NPR věnuje pozornost nízkouhlíkové konkurenceschopné ekonomice, která bude šetrná k životnímu prostředí. V této oblasti je kladen důraz na prosazení zajištění nedělitelnosti základních cílů energetické politiky při snižování emisí znečišťujících látek. Také do této oblasti patří energetické úspory, efektivní hospodaření s energií ve výrobě, distribuci i spotřebě a v neposlední řadě také efektivní využívání druhotných surovin.

K realizaci reformního opatření v oblasti podpory nízkouhlíkové konkurenceschopné ekonomiky přispívá třetí strategický cíl NSRR Atraktivní prostředí prostřednictvím své priority Ochrana a zlepšení kvality ŽP.

Tabulka 13 Porovnání reformního opatření 6 NPR s NSRR/operačními programy 2007-13

	Reformní cíle/priority	Oblast podpory	Prostředky proplacené příjemcům (mil. Kč)
NSRR SC III Atraktivní prostředí	6.1 Zvyšování energetické účinnosti	OP ŽP, IOP, OP PI, OP D, OP PK	58 791,7
	6.1.1 Podpora energeticky úsporných budov	IOP 5.2 OP PK 2.2 OP ŽP 3.2	11 247
	6.1.2 Podpora snižování energetické náročnosti ve výrobě a dopravě	OP PI 3.1 OP D PO 1, 3.1	47 544,7
	6.1.3 Podpora snižování energetické náročnosti v dalších sektorech	-	-
	6.1.4 Zavedení systému ověřování environmentální výkonnosti inovativních výrobků ČR	-	-
	6.2. Zvyšování podílu energie z nízkouhlíkatých zdrojů	OP ŽP, OP PI, OP PK	4 261,7
	6.2.1 Investiční podpora	OP PI 3.1 OP ŽP 2.1, 3.1 OP PK 2.2	4 261,7
	6.2.2 Provozní podpora	-	-
	6.3 Zlepšování kvality ŽP a snižování emisí skleníkových plynů	OP ŽP	24 205,8
	6.3.1 Snižování emisí skleníkových plynů	OP ŽP 2.2	281,2
	6.3.2 Nakládání s materiály	OP ŽP 4.1	5 398,5
	6.3.3 Využívání vodních zdrojů	OP ŽP 1.1, 1.2, 1.3	13 829,9
	6.3.4 Péče o krajinu	OP ŽP 6.4	2 973,6
	6.3.5 Integrovaná prevence a omezování znečištění	Legislativní opatření	
	6.3.6 Bezpečné prostředí, analýza a řízení rizik	OP ŽP 4.2	1 722,6
Celkem	OP ŽP, OP D, OP PI, OP PK, IOP	83 664,6	

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva, data k 30. 6. 2012

Vazbu mezi intervencemi operačních programů a prioritních cílů reformního opatření NPR *Podpora nízkouhlíkové konkurenceschopné ekonomiky šetrné k ŽP* lze nalézt celkem u pěti operačních programů – OP Životní prostředí, OP Podnikání a inovace, Integrovaný OP, OP Doprava, OP Praha–Konkurenceschopnost.

Hodnotíme-li jednotlivé programy podle objemu prostředků proplacených příjemcům, u kterých existuje vazba mezi intervencemi OP a cíli NPR, tak největší přínos lze nalézt u intervencí OP Doprava. Tento program svými dvěma oblastmi podpory (2.1, 3.1) však přispívá k naplnění pouze jednoho reformního cíle 6.1 a jeho jedné priority 6.1.2 Podpora snižování energetické náročnosti ve výrobě a dopravě. Vysoký finanční objem prostředků je dán povahou dané intervence, která je zaměřena na investice v železniční dopravě, což znamená vysoce nákladové projekty. Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům programu lze asociovat s intervencemi oblastí podpor, které jsou v souladu s reformními prioritami opatření NPR, celkem 44 103,7 mil. Kč / 1 709,4 mil. EUR¹⁴, tedy 35,5 % z celkového objemu prostředků OP Doprava.

Nejvýznamnější dopad pro reformní opatření 6 má však OP Životní prostředí. Z celkového množství 8 prioritních os a 19 oblastí podpory OP Životní prostředí mají potenciál přispět k naplnění všech reformních cílů opatření celkem pět prioritních os (PO 1 – 4, PO 6 – 6.4). Zbývající prioritní osy programu nemají přímou vazbu na žádnou další prioritu reformních cílů NPR. Z celkového objemu prostředků proplacených příjemcům OP Životní prostředí lze asociovat s intervencemi oblastí podpor, které jsou v souladu s reformními prioritami opatření NPR, celkem 33 903,7 mil. Kč / 1 314,1 mil. EUR. Tento objem prostředků představuje zhruba 90,6 % z celkově proplacených prostředků programu.

Synergii lze také najít u intervencí Integrovaného OP, Prioritní osa 5, oblast podpory 5.2 Zlepšení prostředí v problémových sídlištích. Intervence této oblasti podpory přispívají k realizaci reformní priority 6.1.1 Podpora energeticky úsporných budov. Celkový objem proplacených prostředků, u kterých lze nalézt soulad s reformním cílem 6.1, je 2 062,6 mil. Kč, což představuje zhruba 18,5 % z celkového množství proplacených prostředků.

OP Podnikání a podnikání a OP Praha–Konkurenceschopnost svými intervencemi přispívají k naplnění cíle 6.1 Zvyšování energetické účinnosti, a to v oblasti snížení energetické náročnosti jednak veřejných budov a také v průmyslu. Objem proplacených prostředků v programech, jejichž intervence jsou v souladu s reformním opatřením 6 NPR, představuje 4,3 % celkově asociovaných prostředků v tomto opatření.

Reformní cíl 6.1 je zaměřen na zvyšování energetické účinnosti, a to jednak zlepšením tepelně technických vlastností budov a dále také snižováním energetické náročnosti ve výrobě a dopravě. Intervence NSRR nabízejí podporu této oblasti. Hodnoty indikátorů uvedených v tabulce (Tabulka 14, kód 331200, 331500) ukazují pozitivní dopad intervencí Integrovaného OP v oblasti zvyšování energetické účinnosti u bytových domů. Přínos intervencí je především ve snižování spotřeby energie zlepšováním tepelně technických vlastností budov, zejména bytových domů. Přestože NSRR nabízí také podporu snižování energetické náročnosti ve výrobě, převládají v této oblasti aktivity na snížení spotřeby energie, nikoliv na využívání obnovitelných zdrojů energie ve výrobě. Zájem firem o využívání OZE ve výrobě je malý (Tabulka 14, kód 361100, 362100). Nízká poptávka je do určité

---

¹⁴ Měnový kurz: 1EUR = 25,80 Kč – jedná se o měsíční kurz převzatý z MSC2007 k 4. 7. 2012

míry v důsledku hospodářské krize, jelikož firmy musí řešit finanční následky způsobené touto krizí. Dalším faktorem ovlivňujícím nízkou poptávku je charakter českého průmyslu. Pro řadu průmyslových odvětví je charakteristická velká spotřeba energie v technologiích výroby (zvláště např. v přepočtu na jednotku obratu) a tradiční zdroje energie jsou v tomto případě obtížně nahraditelné.

Tabulka 14 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 6 NPR – reformní cíl 6.1, 6.2

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ¹⁵
IOP	331200	Počet regenerovaných bytů	počet	29 450,0	120,2
	331500	Úspora spotřeby energie bytových domů	%	27,9	není stanovena cílová hodnota
OP PK	360300 CORE 24	Zvýšení kapacit na výrobu energie z obnovitelných zdrojů	počet MW	0,5	81,7
	360600	Počet objektů využívající OZE	počet	16	není stanovena cílová hodnota
OP PI	361100	Výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů celkem	GWh/rok	153,6	13,9
	362100	Výroba tepla z obnovitelných zdrojů celkem	TJ/rok	102,5	8,5
OP D	370601	Délka nových železničních tratí - TEN-T	počet km	0,0	0,0
	370701 CORE 19	Délka rekonstruovaných železničních tratí TEN-T	počet km	141,3	40,6
OP ŽP	360100 CORE 23	Počet podpořených projektů zaměřených na zvýšení kapacit pro výrobu energie z OZE	Počet	103	6,9
	360400	Zvýšení výroby energie z OZE	GJ/rok	4 991,8	není stanovena cílová hodnota
	360300 CORE 24	Zvýšení kapacit na výrobu energie z obnovitelných zdrojů	počet MW	7,6	5,8
	364300	Snížení spotřeby energie	GJ/rok	193 990,7	12,5

Vysvětlivky: CORE Indikátor

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

Na zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie a nízkouhlíkových technologií je zaměřen druhý reformní cíl 6.2. Priorita je zaměřena na investiční podporu výstavby nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení využívání OZE pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny. NSRR tuto oblast svými intervencemi podporuje, ale zájem ze strany žadatelů je velmi nízký, což dokazuje počet podpořených projektů zaměřených na zvýšení kapacit pro výrobu energie z OZE (Tabulka 14, kód 360100). Priority uvedené v prvních dvou cílech tohoto reformního opatření jsou také ve větší míře podporovány mimo rámec NSRR prostřednictvím různých programů či nástrojů jako program Zelená úsporám, Státní program na podporu úspor energie a využití OZE, výhodné podmínky v podobě zelených bonusů či dlouhodobé garance výkupních cen elektrické energie. V důsledku posledně jmenovaných Česká republika zaznamenala v roce 2009 expanzi budování velkých i malých fotovoltaických systémů na výrobu elektrické energie z OZE. Vysoká míra podpory měla také negativní dopad na růst cen elektrické energie. Podpora OZE mimo kohezní politiku nastartovala příznivé podmínky pro firmy zainteresované v problematice OZE. Následně vydaná zpráva o pozastavení připojení do distribuce a snížení podpory OZE způsobila obrat v chování výrobců / zájemců o OZE a poklesla celková poptávka po obnovitelných zdrojích.

¹⁵ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztažená k cílové hodnotě indikátoru

Reformní cíl 6.3 je zaměřen na zlepšování kvality ŽP a snižování emisí skleníkových plynů. Hodnota indikátoru Snižování skleníkových emisí (Tabulka 15, kód 210200) téměř naplňuje cílovou hodnotu indikátoru. Dochází-li ke snížení těchto emisí v důsledku intervencí OP je bez podrobné analýzy podpořených projektů nemožné. Z dostupných indikátorů uvedených v tabulce 41 (kód 360301, 360401) lze nepřímo usuzovat, že vliv intervencí OP Životní prostředí právě v této oblasti není příliš velký.

NSRR podporuje také energetické využívání odpadů. Indikátory za odpadové hospodářství uvedené v tabulce (Tabulka 15 indikátor 220300, 220800) ukazují, že intervence operačního programu ŽP mají pozitivní dopad na energetické využití odpadů, kde dochází ke zvyšování podílu recyklace odpadů, zvyšuje se také podíl využitého komunálního odpadu.

Tabulka 15 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 6 NPR – reformní cíl 6.3

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v % ¹⁶
OP Životní prostředí	210200 CORE 30	Snižování skleníkových emisí (CO ₂ ekv. na obyv.)	t CO ₂ ekv./obyv/rok	12,7	93,7
	360301	Zvýšení instalovaného tepelného výkonu z OZE	Počet MW	0,0	0,0
	360401	Zvýšení výroby tepla z OZE	GJ/rok	0,0	0,0
	220300	Podíl recyklovaných odpadů	Počet %	70,7	94,3
	220400	Objem komunálního odpadu (produkce)	tis. t/rok	5 362,0	107,2
	220800	Podíl využitého komunálního odpadu	počet %	33,2	66,4
	230600	Počet nových, rekonstruovaných a intenzifikovaných ČOV nad 2000 EO	počet	46	13,1
	230700	Délka nových a rekonstruovaných kanalizačních řadů	počet km	1 230,0	1 025,0
	230200 CORE 26	Počet obyvatel nově připojených na kanalizaci	počet mil. obyvatel	8,6	96,1
	231300	Počet ekvivalentních obyvatel nově napojených na vyhovující ČOV	počet obyvatel	47 406	není stanovena cílová hodnota
	240500	Počet realizovaných opatření v souvislosti s omezováním rizika povodní	počet	0,0	0,0
	261300	Celková délka upravovaného úseku koryta	počet metrů	0,0	0,0
	261700	Počet digitálních povodňových plánů na úrovni kraje/obce s rozšířenou působností/obce	počet	62	není stanovena cílová hodnota
	250300	Celková délka revitalizovaného toku	počet metrů	46 693,1	není stanovena cílová hodnota
	221100	Plocha rekultivovaných starých skládek	plocha v m ²	451 776	není stanovena cílová hodnota
	240200	Plocha odstraněných starých ekologických zátěží	plocha v m ²	656 586	65,7

Vysvětlivky: CORE Indikátor

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

¹⁶ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztažená k cílové hodnotě indikátoru

Intervence NSRR přispívají také k naplnění cílů priority reformního cíle v oblasti využívání vodních zdrojů. Z hodnot ukazatelů uvedených v tabulce (Tabulka 14, kód 230700, 230200, 231300) vyplývá, že operační program podporuje aktivity zaměřené na zvýšení podílu čištěných odpadních vod a dochází pravděpodobně i ke zvýšení počtu obyvatel napojených na kanalizaci.

Přínos NSRR k naplnění třetího reformního cíle spočívá také v podpoře aktivit zaměřených na prevenci a řízení rizik. Snižování rizika povodní patří mezi aktivity podporované pomocí kohezní politiky. Přestože NSRR nabízí investiční podporu realizace technických a přírodně blízkých protipovodňových opatření, tak tato pomoc není ze strany cílových skupin příliš využívána (viz Tabulka 15, indikátor 240500, 261300). Z dostupných dat vyplývá, že v této problematice jsou zatím realizovány aktivity související s tvorbou digitálních povodňových plánů (viz Tabulka 15, indikátor 261700).

Z dostupných hodnot indikátorů (viz Tabulka 15, indikátor 221100, 240200) je zřejmé, že v problematice zajištění bezpečného prostředí jsou úspěšně podporovány především aktivity zaměřené na podporu odstraňování starých ekologických zátěží. V České republice je podle SEKM¹⁷ evidováno celkem 4 375 lokalit se starou ekologickou zátěží. Intervence opatření 4.2 OP Životní prostředí jsou vlastním systémovým řešením procesu odstraňování starých ekologických zátěží. Tato oblast podpory nemá za cíl nahradit stávající, funkční programy pro odstraňování starých ekologických zátěží, ale snaží se je doplnit tam, kde se finančních prostředků nedostává nebo kde je možné pro stávající programy využít prostředků EU.

---

¹⁷ SEKM – Systém evidence kontaminovaných míst

VII. Podpora konkurenceschopnosti zlepšením dopravní infrastruktury

Reformní opatření je zaměřeno na současný stav dopravní sítě, která je v Česku považována za jednu z hlavních překážek dosahování vyššího tempa hospodářské růstu ČR. Jednotlivé priority zahrnují jednak návrh konkrétních projektů u jednotlivých druhů dopravy, ale také řadu legislativních, organizačních či regulačních činností a návrhů na zajištění zdrojů financování investic v dopravě. Soulad s NSRR lze nalézt pouze u prvního reformního cíle 7.1 Strategické plánování rozvoje dopravní infrastruktury, který ve svých prioritách jasně specifikuje budoucí investice v dopravě.

K realizaci reformního opatření zaměřeného na oblast podpory zlepšení dopravní infrastruktury přispívá třetí strategický cíl NSRR Atraktivní prostředí prostřednictvím své priority Zlepšení dostupnosti dopravou a také čtvrtý strategický cíl Vyvážený rozvoj území prostřednictvím první priority Vyvážený rozvoj regionů a čtvrté priority Region soudržnosti hl. m. Praha.

Tabulka 16 Porovnání reformního opatření 7 NPR s NSRR/operačními programy 2007-13

	Reformní cíle/priority	Oblast podpory	Proplacené prostředky (mil. Kč)
NSRR SC III Atraktivní prostředí	7.1 Strategické plánování rozvoje dopravní infrastruktury	OP D, OP PK, ROPy	149 874,1
	7.1.1 Efektivnější strategické plánování	-	-
	7.1.2 Hlavní projekty v oblasti dopravní infrastruktury	OP D PO 1-5, 6.1, 6.2 OP PK 1.1 ROP SZ 3.1,3.2 ROP MS 1.1, 1.2, 1.3 ROP JV 1.1,1.2, 1.4 ROP SM 1.1, 1.2, 1.3 ROP SV 1.1, 1.2, 1.3 ROP JZ 1.1, 1.2, 1.4 ROP SČ 1.1, 1.2	149 874,1
	7.1.3 Zlepšení legislativních podmínek	Legislativní opatření	
	7.2 Zajištění efektivního a stabilnějšího financování dobudování páteřní sítě		0,-
	7.2.1 Nové zdroje financování	-	-
	7.2.2 Podpora dopravní infrastruktury v budoucí politice soudržnosti EU	Priorita je zaměřena na příští programovací období 2014 - 2020	
Celkem	OP Doprava, ROPy	149 874,1	

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva, data k 30. 6. 2012

Synergickou vazbu mezi intervencemi NSRR a prioritních cílů reformního opatření NPR *Podpora konkurenceschopnosti zlepšením dopravní infrastruktury* lze nalézt celkem u jednoho tematického operačního programu Doprava a u všech regionálních OP.

OP Doprava je pro naplnění priority 7.1.2 klíčový. Vazbu lze nalézt u šesti prioritních os a jejich oblastí podpory, kromě oblasti 6.3 zaměřené na obnovu říčních plavidel. Výjimkou je také PO 7, která je zaměřena na technickou pomoc programu. Z celkového objemu prostředků vyplacených příjemcům OP Doprava lze asociovat s intervencemi oblastí podpor, které jsou v souladu s reformním opatřením

7 NPR, celkem 123 906,8 mil. Kč / 4802,6 EUR. Tento objem prostředků představuje 99,7 % celkového množství prostředků proplacených příjemcům.

Další pozitivní vazbu lze jednoznačně nalézt u všech regionálních OP a jejich prioritních os, které jsou zaměřeny na rozvoj dopravní infrastruktury. Soulad intervencí regionálních OP a priorit NPR je v oblasti rozvoje dopravní infrastruktury regionálního významu např. modernizace významných silnic II. a III. třídy, rozvoj veřejné dopravy, modernizace železničních tratí, rozvoj vybraných regionálních letišť, nemotorové dopravy atd. Z celkového objemu proplacených prostředků regionálními OP, u kterých lze nalézt soulad s reformním cílem 7.1, je 25 967,3 mil. Kč, což představuje zhruba 17,3 % z celkového množství proplacených prostředků, které jsou v souladu s opatřením NPR.

Tabulka 17 Přehled indikátorů s vazbou na reformní opatření 7 NPR – reformní cíl 7.1

	Kód	Název ukazatele	Měrná jednotka	Dosažená hodnota	Dosažená hodnota v (%) ¹⁸
OP Doprava	370300 CORE 15	Délka nových dálnic a rychlostních silnic a silnic I. třídy - TEN-T	Počet km	0,0	0,0
	370400	Délka nových dálnic a rychlostních silnic a silnic I. třídy mimo TEN-T	Počet km	83,6	173,0
	370502 CORE 16	Délka rekonstruovaných silnic I. třídy - mimo TENT-T	Počet km	64,6	75,8
	370601	Délka nových železničních tratí - TEN-T	Počet km	0,00	0,0
	370701 CORE 19	Délka rekonstruovaných železničních tratí TEN-T	Počet km	141,3	40,6
	370703 CORE 19	Délka rekonstruovaných železničních tratí mimo TEN-T	Počet km	40,4	38,4
	370900	Délka elektrizovaných železničních tratí	Počet km	29,7	55,5
	371000	Délka nově vybudovaného metra	Počet km	0,0	0,0
	371100 CORE 21	Hodnota úspory času v železniční dopravě v EUR	EUR/rok	18 392 352,0	24,9
	371200	Vybavení pozemních komunikací telematickými zařízeními	Počet km	49,4	5,5
	371202	Vybavení silnic telematickými systémy	Počet km	34,0	75,6
	371500	Délka upravených vodních cest	Počet km	11,6	48,4
OP PK	373230	Délka nových nebo modernizovaných tramvajových tratí celkem	Počet km	13,0	144
ROP JV	610100	Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem	Počet km	351,6	87,9
ROP JZ	610101 CORE 14	Délka nových silnic II. a III. třídy	Počet km	11,4	54,3
	610102 CORE 16	Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy	Počet km	15,8	6,9
ROP SV	610100	Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem	Počet km	183,6	84,2

Vysvětlivky: CORE Indikátor

Zdroj: MMR, hodnota ukazatelů k 4. 7. 2012

¹⁸ Dosažená hodnota v % = hodnota indikátoru k 30.6. 2012 vztažená k cílové hodnotě indikátoru

NPR v reformním opatření Podpora konkurenceschopnosti zlepšením dopravní infrastruktury klade důraz na realizaci investic u všech typů dopravy. NSRR na naplnění tohoto cíle není dostatečně velký, i když jsou některé indikátory naplněny z více jak 100 %, tak dopad intervencí bude spíše průměrný. Z ukazatelů uvedených v tabulce (Tabulka 17) vyplývá, že hlavní investice jsou v současné době realizovány v železniční dopravě, a to u rekonstrukcí stávající železničních tratí TEN-T (indikátor 370701) i mimo TEN-T (indikátor 370703). Hodnota indikátoru “Délka rekonstruovaných železničních tratí TEN-T” ukazuje, že zrealizované aktivity přinášejí výsledky v podobě úspory času, a to jak v osobní, tak nákladní přepravě (viz Tabulka 17, kód 371100). Délka rekonstruovaných tratí mimo TEN-T je velmi nízká a její regionální dopad v podobě napojení na kapacitní železniční infrastrukturu bude pravděpodobně minimální.

NPR upozorňuje na problémový stav silniční a zejména dálniční sítě, který je jednou z bariér pro zvyšování konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru. Podle dostupných indikátorů (indikátor 370300) je délka nových dálnic a rychlostních silnic TEN-T nulová. Z dostupných dat víme, že na území Česka jsou realizovány projekty výstavby dálnic a rychlostních silnic. Zde jsou uvedeny některé příklady, u kterých se předpokládá financování z kohezní politiky – OP Doprava:

- D1 0135 Kroměříž-východ – Říkovice (část Hulín – Říkovice) 6,8 km
- D8 0805 Lovosice – Řehlovice (část Lovosice – Bílinka) 3,9 km
- R6 Nové Sedlo – Sokolov 7,5 km
- R6 Sokolov – Tisová 5,4 km
- D3 0307+0308AB Tábor – Veselí nad Lužnicí, 25,0 km
- R48 Rychaltice – Frýdek-Místek 7,1 km
- a další

I zde platí, že pokud by neexistoval příslib ze strany Evropské komise o financování, tak by pravděpodobně část dopravních staveb nebyla zrealizována nebo by se realizace odložila na později. Pokud dojde k proplacení proinvestovaných prostředků, bude příspěvek kohezní politiky velmi výrazný.

Z hodnoty indikátoru 370400 je zřejmé, že kohezní politika podporuje výstavbu nových dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy i mimo TEN-T. Tyto aktivity jsou také v souladu s hlavním reformním cílem 7.1, ale do jaké míry jej skutečně naplňují posoudit nelze. Hodnota indikátoru (kód 370400) za tyto komunikace je naplněna téměř dvojnásobně, ale bez konkrétní analýzy podpořených projektů není možné posoudit konkrétní míru a charakter dopadu. Jelikož jde pravděpodobně o modernizaci silnic I. tříd se zaměřením na průtahy a obchvaty obcí, dopady se odvíjí od potřeb konkrétního místa a z indikátorů je nelze odvodit.

Ukazatele regionálních OP dokládají, že v regionech dochází k nezanedbatelným investicím v oblasti dopravy, a to především dopravy silniční (silnice třídy II. a III.). Bez konkrétní analýzy realizovaných projektů v jednotlivých operačních programech však nelze zhodnotit, do jaké míry tyto regionální investice zkvalitní, zefektivní a především zvýší dostupnost center a regionu jako celku. K významným investicím v regionálních OP dochází také ve veřejné dopravě, kde je nejvyšší zájem o modernizaci vozových parků. Tyto intervence zlepšují kulturu cestování, mohou mít určitý vliv na zájem veřejnosti o používání veřejné dopravy, ale patrně nemohou způsobit zásadní změny v dostupnosti jednotlivých částí regionu, nejsou-li součástí nových spojů nebo linek.

NSRR přispívá k naplnění reformního cíle 7.1 NPR, avšak tento příspěvek není výrazný. I když se indikátory OP Doprava naplní ze 100 % a více, tak míra, charakter a významnost příspěvku nebude dostatečná pro vyřešení problematiky dopravy na území ČR. Konkrétním příkladem je 83 km nových dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy mimo TEN-T. Tato délka komunikací zásadně nezlepší kvalitu silničních spojení a nezajistí propojení ČR páteří dostatečně kapacitní páteří sítí.

PŘÍSPĚNÍ PROGRAMŮ POLITIKY SOUDRŽNOSTI K NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ STRATEGIE EVROPA 2020.

Strategie Evropa 2020 je strategií pro zaměstnanost a růst v Evropské unii v letech 2010–2020. Tuto strategii si určily státy EU nad rámec kompetencí EU v oblasti dobrovolné koordinace hospodářských politik ve spolupráci s Evropskou komisí.

Strategie má definováno celkem pět hlavních cílů, které jsou ve vzájemném vztahu, jsou propojené a vzájemně se podporují. V této kapitole je provedeno zhodnocení vazeb mezi strategickými cíli NSRR a hlavními cíli Strategie Evropa 2020. Smyslem je nalézt vazbu / soulad mezi jednotlivými intervencemi kohezní politiky prostřednictvím stávajících operačních programů a hlavními cíli Strategie Evropa 2020. Zhodnocení reálného věcného přispění NSRR k naplnění jednotlivých cílů je bez podrobné analýzy zrealizovaných projektů nemožné.

Tabulka 18 Vazby mezi cíli Strategie Evropa 2020, strategickými cíli NSRR a jednotlivými operačními programy 2007–13

Cíl strategie Evropa 2020	Strategické cíle NSRR	Operační programy
Zaměstnanost <ul style="list-style-type: none"> - zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let 	SC II Otevřená, flexibilní a soudržná společnost SC I Konkurenceschopná česká ekonomika	OP LZZ OP PI OP VaVpl OP VK OP PA OP PK IOP ROPy
Výzkum a vývoj <ul style="list-style-type: none"> - investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP Evropské unie 	SC I Konkurenceschopná česká ekonomika	OP VaVpl OP PI OP VK OP PK
Změna klimatu a energetika <ul style="list-style-type: none"> - snížit emise skleníkových plynů o 20 % (nebo dokonce o 30 %, pokud k tomu budou vytvořeny podmínky) ve srovnání se stavem v roce 1990 - zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 % - zvýšit energetickou účinnost o 20 % 	SC III Atraktivní prostředí	OP ŽP, OP PK, OP PI, IOP, OP D
Vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> - snížit míru nedokončení studia pod 10 % - dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva 	SC II Otevřená, flexibilní a soudržná společnost	OP VK, OP PA
Chudoba a sociální vyloučení <ul style="list-style-type: none"> - snížit alespoň o 20 milionů počet lidí, kteří žijí v chudobě a sociálním vyloučení nebo jsou na pokraji chudoby a hrozí jim sociální vyloučení 	SC II Otevřená, flexibilní a soudržná společnost	OP LZZ IOP ROPy OP PA

Zdroj: vlastní zpracování

Zaměstnanost

První cíl Strategie Evropa 2020 je zaměřen na oblast zaměstnanosti. K naplnění tohoto cíle přispívá Strategický cíl NSRR Otevřená, flexibilní a soudržná společnost prostřednictvím dílčí priority Zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a Strategický cíl Konkurenceschopná česká ekonomika. Z jednotlivých operačních programů svými intervencemi explicitně k tomuto cíli směřují OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Praha–Adaptabilita a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Operační programy – OP Podnikání a inovace, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Praha–Konkurenceschopnost, Integrovaný OP a regionální OP nemají mezi cíli přímo zvyšování zaměstnanosti, přesto intervence těchto programů k naplnění cíle přispívají například prostřednictvím tvorby nových pracovních míst, zakládání nových firem apod.

Největší přínos k naplnění cíle má OP Lidské zdroje a zaměstnanost, který přímo podporuje rozvoj lidských zdrojů a zaměstnanosti. Jeho globálním cílem je zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti lidí v ČR na úroveň průměru 15 nejlepších zemí EU. Podle objemu prostředků proplacených příjemcům jsou nejvíce realizovány aktivity zaměřené na oblast sociální integrace a rovné příležitosti a dále pak v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti.

Cíle programu OP Praha–Adaptabilita jsou v přímém souladu s prvním cílem Strategie Evropa 2020. Ke zvyšování zaměstnanosti vede podpora profesního potenciálu zaměstnanců, osob s omezením vstupu na trh práce a v neposlední řadě také intervence zaměřené na rozvoj škol, nových studijních programů a vzdělávání učitelů.

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, který je zaměřen na rozvoj vzdělanostní úrovně společnosti, má také určitý přínos pro zvýšení zaměstnanosti. Hlavním cílem intervencí programu jsou modernizace systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a také zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Hlavní přínos OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost pro naplnění prvního cíle Strategie Evropa 2020 lze spatřovat ve zlepšení výsledků ve vzdělávání, které následně mohou přispívat ke zvýšení zaměstnanosti / zaměstnatelnosti žáků, studentů a dalších absolventů.

Výzkum a vývoj

Druhý cíl Strategie Evropa 2020 Výzkum a vývoj – zvýšení investic do výzkumu a vývoje 3 % HDP EU je explicitně obsažen ve Strategickém cíli NSRR Konkurenceschopná česká ekonomika. Z jednotlivých operačních programů svými intervencemi výrazněji přispívají k dosažení tohoto cíle celkem tři programy – OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Podnikání a inovace a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. OP Výzkum a vývoj pro inovace společně s OP Podnikání a inovace a OP Vzděláváním pro konkurenceschopnost představují vzájemně propojený systém, který svými intervencemi má za hlavní cíl zajistit dlouhodobou konkurenceschopnost české ekonomiky.

Největší potenciál pro naplnění cíle má OP Výzkum a vývoj pro inovace, jehož globálním cílem je posilování výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu ČR. Z celkového množství 5 prioritních os přispívají k naplnění cíle celkem čtyři osy (PO 1-4). Hodnoty indikátorů OP Výzkum a vývoj pro inovace dostupné ke 30. 6. 2012 (viz Tabulka 11) ukazují, že příspěvek operačního programu k naplnění cíle je prozatím velmi nízký. Aktivity jsou realizovány, ale zatím nebyly ukončeny.

Druhým operačním programem, který má přímý vliv na naplnění druhého cíle Strategie Evropa 2020, je OP Podnikání a inovace. Na zvýšení investic do VaV jsou zaměřeny celkem 3 prioritní osy programu (PO 4-6)

Příspěvek OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost je především v oblasti rozvoje lidských zdrojů pro VaV. Soulad lze nalézt především se specifickým cílem *“Inovace v oblasti terciárního vzdělávání směrem k propojení s výzkumnou a vývojovou činností, větší flexibilitě a kreativitě absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice, k zatraktivnění podmínek pro výzkum a vývoj a k vytvoření komplexních a efektivních nástrojů, které by podporovaly inovační proces jako celek”*. Na tuto oblast je zaměřena prioritní osa 2, oblast podpory 2.3 Lidské zdroje ve VaV, která své intervence směřuje na zkvalitnění personálního zabezpečení výzkumu a vývoj.

Změna klimatu a energetika

Třetí cíl Strategie Evropa 2020 věnuje pozornost oblasti změny klimatu a energetice a má celkem specifikovány tři dílčí cíle. K naplnění tohoto cíle přispívá třetí strategický cíl NSRR Atraktivní prostředí prostřednictvím své priority Ochrana a zlepšení kvality ŽP. Přímo vazbu mezi intervencemi operačních programů a dílčími cíli Strategie lze nalézt u OP Životní prostředí, OP Praha–Konkurenceschopnost a intervence OP Podnikání a inovace a Integrovaný OP přispívají k naplnění dílčích cílů zaměřených na energetickou účinnost a OZE.

Dílčí cíl *“Snížit emise skleníkových plynů o 20 % ve srovnání se stavem v roce 1990”* není explicitně specifikován v žádném operačním programu. K jeho naplnění nepřímo směřují aktivity OP Životní prostředí Prioritní osa 2, oblast podpory 2.2, která je zaměřena na celkové omezování emisí a realizované aktivity mohou vést také ke snižování emisí skleníkových plynů.

K naplnění druhého dílčího cíle *“Zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 %”* přímo směřuje OP Životní prostředí, oblast podpory 3.1. Intervence podpory jsou zaměřeny na zvýšení využívání OZE pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny. Explicitně směřují k naplnění tohoto cíle také intervence OP Praha–Konkurenceschopnost, Prioritní osa 2, oblast podpory 2.2, kde jsou realizovány aktivity vedoucí ke zvýšení využívání OZE, tak aby docházelo k redukci znečištění ovzduší. Třetím programem, který svými intervencemi směřuje k naplnění tohoto cíle, je OP Podnikání a inovace, Prioritní osa 3, oblast podpory 3.1.

Synergii v oblasti zvyšování energetické účinnosti lze nalézt u Integrovaného OP, Prioritní osa 5, oblast podpory 5.2., kde jsou intervence zaměřeny na snižování energetické náročnosti budov určených pro bydlení a dále je soulad s OP Životní prostředí, prioritní osy 2, oblast podpory 3.2 a OP Praha–Konkurenceschopnost, prioritní osa 2, oblast podpory 2.2.

Podle dostupných indikátorů se daří naplňovat snížení skleníkových emisí, kde indikátor téměř naplňuje stanovenou hodnotu programu (viz Tabulka 15, indikátor 210200). V oblasti zvýšení podílu OZE je zájem žadatelů velmi nízký, a proto indikátory operačních programů nejsou většinou splněny ani z jedné třetiny - například OP Podnikání a inovace indikátor 361100 je naplněn pouze z necelých 14 % (celkový přehled Tabulka 14). V oblasti zvyšování energetické účinnosti jsou úspěšné intervence Integrovaného OP zaměřené na snížení energetické náročnosti budov, kde úspora spotřeby energie bytových domů dosáhla 27,9 %.

K cíli Strategie EU 2020 pro energetiku a změnu klimatu se formálně řadí i tematika dopravy a lze sem proto přiřadit i OP Doprava. K hlavním cílům (headline targets) budou přispívat hlavně intervence zaměřené na snížení emisí v dopravě (opatření ke snižování emisí CO₂, využití hybridních a elektrických pohonů, lepší organizace dopravy ve městech apod., které se váží k vlajkové iniciativě Energeticky efektivní Evropa (Resource efficient Europe), a které v OP Doprava tvoří zanedbatelnou část intervencí. Vlajková iniciativa Průmyslová politika pro éru globalizace zahrnuje také intervence zlepšující dopravní a logistické sítě s cílem zlepšit přístup podniků na jednotný trh Unie. Dopravní stavby realizované za podpory OP Doprava lze za určitých podmínek zařadit k tomuto druhu intervencí, protože naplňují záměry vlajkové iniciativy, ačkoliv jejich vztah k hlavním cílům Strategie EU 2020 je jen zprostředkovaný a jejich příspěvek ke snížení emisí a k lepšímu využívání energetických zdrojů lze jen zhruba odhadovat.

Vzdělávání

Čtvrtý cíl Strategie Evropa 2020 je zaměřen na oblast vzdělávání a má definovány dva dílčí cíle. Soulad mezi tímto cílem a NSRR lze nalézt u druhého strategického cíle Otevřená, flexibilní a soudržná společnost, prioritá Vzdělávání. Hlavní přínos k naplnění obou dílčích cílů má OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a určitou synergii lze také nalézt s intervencemi OP Praha–Adaptabilita, a to především Prioritní osa 3 – Modernizace počátečního vzdělávání.

Oba dílčí cíle strategie nejsou explicitně definovány mezi specifickými cíli operačního programu OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, ale některé jeho intervence směřují k jejich naplnění. Na oblast nedokončeného studia se nepřímo zaměřuje Prioritní osa 1 Počáteční vzdělávání, která věnuje velkou pozornost integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. K naplnění druhého dílčího cíle *“Dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva”* nepřímo svými intervencemi přispívá Prioritní osa 2 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, oblast podpory 2.1 a 2.2.

Z dostupných indikátorů nelze posoudit míru příspěvku operačních programů k naplnění dílčího cíle *“Snižit míru nedokončení studia pod 10 %”*, což je dáno odlišnou konstrukcí indikátorů operačních programů. V oblasti terciárního vzdělávání OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost klade důraz na celkové zvyšování podílu obyvatel s terciárním vzděláním. Podle hodnoty kontextového indikátoru 063940 Podíl osob s terciárním vzděláním (ve věkové skupině 25 - 64 let) došlo u této skupiny ke zvýšení podílu z 13,50 % na 16,20 %. Zda-li se toto navýšení týká věkové skupiny 30-34 let nelze z dostupných informací posoudit.

Chudoba a sociální vyloučení

Pátý cíl Strategie Evropa 2020 je zaměřen na snižování osob žijících v chudobě a sociálním vyloučením nebo osob ohrožených sociálním vyloučením. K naplnění tohoto cíle přispívá Strategický cíl NSRR Otevřená, flexibilní a soudržná společnost prostřednictvím dílčí priority Posilování sociální soudržnosti. Na oblast sociálního vyloučení se orientuje OP Lidské zdroje a zaměstnanost intervencemi v prioritní ose 3. Tento cíl není explicitně definován jako globální nebo specifický cíl programu, ale intervence programu k němu nepřímo směřují. Intervence jsou zaměřeny na integraci znevýhodněných skupin na trh práce. Do skupiny znevýhodněných osob jsou zařazeny osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené. V této oblasti se aktivity podle dostupných indikátorů realizují (Tabulka 3, kód 075700). Podle hodnoty indikátoru 070200 Počet nově

vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny – celkem je zřejmé, že k vlastnímu začleňování této skupiny osob příliš nedochází.

Nepřímý vliv na naplnění tohoto cíle má také OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Intervence Prioritní osy 1 Počáteční vzdělávání jsou zaměřeny také na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tedy i dětí ze znevýhodněného sociokulturního prostředí.

Nepřímo přispívají k naplnění také intervence Integrovaného OP a regionálních OP zaměřené na zkvalitňování infrastruktury pro sociální služby.